

Siunnersuummut nassuaatit

Nassuaatit nalinginnaasut

1. Aallarniut

Aatsitassarsiornermut atatillugu uranimik misissueqqaernerit, ujaasinerit piiaanerillu inerteqquiginissaat siunnersuutip matuma siunertaraa.

Ulloq 1. januaari 2010 aatsitassanut suliassaqarfimmut akisussaaffik Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffigilerlugu tiguaat. Aatsitassanut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut peqatigitillugu aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersoq (Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) atuutilerpoq. Naapertuuttumik aatsitassanik piaanissamik aamma nunap iluanik atuinissamik qularnaarinissaq siunertalarugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit akuerineqarpoq. 2010-mi atuutilernermi kingornatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit aatsitassanik suliassaqarfimmi, aatsitassanik suliffissuaqarfimmi inuiaqatigiinnilu allanngoriartornerit malillugit Inatsisartut inatsisaat nutarsaallunilu naleqqusssaanissaq siunertalarugu arlaleriarluni allanngortinneqartarsimavoq.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit aatsitassarsiornernut aatsitassanillu piiaanermut tunngasutut pissutsinik tamanik inatsisilersuivoq. Pissutsit inatsisilersuiffigisat ilaanniippuit ilaatigut aatsitassarsiornermik suliarisat avatangiisinullu pissutsit. Taamaattorli misissueqqaernernt, ujaasinernut piaanernullu suliaqarnermut akuersisummik pissarsiffigisassatut aatsitassat sorliissaneri aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi inatsisilersugaanngillat. Taamaattumik tunngaviatigut aatsitassanik sunilluunniit ilaqartunik aatsitassarsiornermi suliaqartoqarsinnaavoq, tassalu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkanut naapertuuttunut tamatumunnga akuersisummik pissarsisoqassappat.

2013-imi oktoberimi attueqqusinngilluinnarnissamik politikkutut taaneqartumik Inatsisartut atorunnaarsitsinerisa kingornatigut aatsitassarsiornermi, pinngoqqaatinik radioaktiviusunik ilaqartunik, ilanngullugu uranimik akuersissutip pissarsiainissaa tunngaviatiguttaaq periarfissaalersimavoq. Taamaattoq akuersissutit taamaattut pisuni tamaginni atugassaritaasut immikkut ittut tunngavigalugit tunniunneqartarput, akuersissutit 2013-imi oktoberimi akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarnerata siornatigut imaluunniit kingorna tunniunneqarsimanersut apeqqutaatinnagu.

Ukiorpssuarmi, ingammillu attueqqusinngilluinnarnissamik politikkip atorunnaarsinnerata kingornatigut urani tassaasimavoq sammisaq annertuumik kikkunnit tamanik sianigineqarsimasoq. Uranimut attuumassutilinnik aatsitassarsiornermi suliniutinut siamasissumik, inuinnarnit akerliusqartoq takuneqarsinnaasimavoq. Tamatumunnga patsisaapput ingammik aarleqquxit immikkut ittut, uranimik ilaqartunik aatsitassarsiornermut attuumassutillit. Inuinnaat akerliunerat taanna kingullermik 2021-mi apriilimi Inatsisartunut

qinersinermut atatillugu, tassungalu atatillugu isummanik uuttortaasoqarnerani takuneqarsinnaasimavoq. Taamaattorli taamaalisukkut tamanna uranimik ilaqartuunngitsunik aatsitassarsiornerup ingerlattuarnissaanut innuttaasut tapersersuinerminnik oqaaseqarsimapput.

Nunap iluanik aammalu aatsitassatut isumalluutinik taakkuninnga Namminersorlutik Oqartussat piginnittussaatitaapput, taamaattumillu aatsitassat isumalluutit qanoq pitsaanerpaamik iluaqtiginissaannut innuttaasut aalajangiisussaasariaqarput. Tamatuminnga tunngaveqartumik uranimut attueqqusinngilluinnarnissamik politikkip Ihatsisartut inatsisaatigut atuutsinneqalernissaa siunertaralugu siunnersuummik matuminnga aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip ilassuteqarfinginissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Kalaallit Nunaanni uranimik piiasoqannginnissaa imaluunniit uranimik Kalaallit Nunaanni piiarneqartumik tuniniaasoqannginnissaa pillugu Naalakkersuisut tunngavigisassatut aalajangiussinerannik siunnersuut piviusunngortitsissaaq.

2. Inatsisit atuuttut

Ullumikkut Kalaallit Nunaanni uranimik misissueqqaarnermut, ujaasinermut aamma piiyanermut inatsisaasuni inatsilersugaasumik inerteqqutissamik peqanngilaq. Taamaattorli aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 8 najoqqutaralugu annikitsumik aatsitassarsiornermk suliaqarnernut aatsitassanik radioaktiviusunik ujaasilluniluunniit piiyanermut akuersissummik nalunaaruteqartoqarsinnaanngilaq, takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 33, imm. 1, 2. pkt. Ammattaaq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 11 najoqqutaralugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi §§ 45 aamma 45 a malillugit akuersissuteqarani katersuisinnaanerup piiasinjaanerullu aatsitassanik radioaktiviusunik ilaqartitaannginnera atuuppoq, takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 45 c.

Aatsitassanik suliassaqarfiup tiguneqarnerata kingornatigut, aammalu 2013-p tungaanut Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanik suliassaqarfik imatut aqutarisimavaat tamatigoortumik pinngoqqaatinut radioaktiviusunut, ilanngullugu uranimut tunngatitanik aatsitassarsiornermk suliaqartoqarsimanani. Tamanna pillugu ataani imm. 2.1-imik paasiniaagit.

Pinngoqqaatinik radioaktiviusunik, ilanngullugu uranimik ujaasinissamut pisinnaatitsissutinik piginnittut ikittuaraannaat akuersissutinik pissarsisimapput, taakkununngali ujaasinissamut akuersissummi immikkut ittutut atugassarisat aamma akuersissutaasimapput. Kalaallit Nu-naanni maannakkut uranimik iluaquteqartoqanngilaq, naak aatsitassanut ikummatissanullu inatsit atuuttoq malillugu tunngaviatigut uranimik misissueqqaarnermut, ujaasinermut aamma iluaquteqarnermut akuersissutinik nalunaaruteqartoqarsinnaagluartoq. Tamanna pillugu ataani imm. 2.2-mi annermik paasiniaagit.

Aamma inatsisit allat malillugit siunnersuut manna arlaannaannulluunniit pisussaaffigisanik il.il. pinngitsuutitsisuunera oqaatigineqassaaq. Taamaalillutik siunnersuummut matumunnga ilaasutut aatsitassarsiornermi suliarisat ilaatigut aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmik qinngornerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinngornernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 33, 9. december 2015-imeersumik naapertuutsitsillutik pissapput.

2.1. Attueqqusinngilluinnarnermut politikkip atorunnaarsinnera"UKA13-imit atuutilersumik uranimik aatsitassanillu qinngornilinnik piaasarnermik attueqqusinngilluinnarnerup atorunnaarsinnissaannik Inatsisartut akuersissuteqarnissaannik Inatsisartut aalajangiussinissaannut siunnersuut"-mik Inatsisartut ulloq 23. oktobari 2013-imi aappassaanneerinerisigut attueqqusinngilluinnarnermik politikki atorunnaarsinneqarpoq.

Ulloq 21. oktobari 2013-imi siunnersummik Inatsisartut aappassaanneerinerinut Aatsitassanut Ataatsimiititaliaq isumaliutissiissuteqarpoq. Isumaliutissiissummi imm. 1.1-imi takuneqarsinnaavoq tunngaviusumik aalajangiffigisassaq pisortatigoortumik kingunerissaga "ujaasinermut piaanermullu atatillugu aatsitassanut qinngornilinnut Kalaallit Nunaata killeqartitsiunnaarnera."

Ulloq 8. oktobari 2013-imi Inatsisartunut saqqummiussissutitut allakkiaqqaamut atatillugu attueqqusinngilluinnarnermut politikkimut tunngavigisaq pillugu makku takuneqarsinnaapput:

"Atortussiassanik aatsitassanik tamatumunngalu pingaaruteqartutut sorianut suliassaqarfik Namminersorlutik Oqartussat 2009-mi tiguaat. 2009-mi Namminersornerup atuutilernerata kingornatigut suliassaqarfik taanna takussutissaavissortutut Namminersorlutik Oqartussaniilerpoq. Aatsitassaqarfiusumiippuit aatsitassat suut tamarmik, aatsitassanimmik radiop qinngorneqanngitsunik piaanermut naleqqiullugu aatsitassat radiop qinngornillit piaarneqarnissaat inatsisitigut tunngasutigut tunngavigisami immikkoortitsivigineqanngillat.

Ogaluttuarisaanikkut tunngaveqartumik uranimik aatsitassanillu radiop qinngornilinnik allanik piaanissamut "attueqqusinngilluinnarnerup" eqqunneqarnissaa pillugu politikkikkut aalajangiisoqarpoq. Aatsitassarsiorissamut akuersissutini tamani ingerlatseqatigiiffit aatsitassanik tamanik, taamaallaat aatsitassat radiop qinngornillit pinnagit, ujartuisinnaanerannik allassimasoqassasoq attueqqusinngilluinnarnerup nassatarisimavaa."

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersummik suliaqarnerat sioqqullugu qulaani pineqartutut isumaliutissiissummik ataatsimiititaliap saqqummiunnissaanut atugassanik Aatsitassanut Ataatsimiititaliamit apeqputit arallit taamanikkut Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisup ulloq 16. oktobari 2013-imi akissuteqarfigai. Taamanikkut Naalakkersuisup ilaatigut akissutigaa attueqqusinngilluinnarnermik politikki ujaasillunilu piaanermut suliaqarnernut, tamakkununngalu akuersissutinut atuttoq, pineqarlutik aatsitassat pileqqaarfimmittut annertussutsit qaangerlugit akuutissanik radioaktiviusunik

imaqartuuusut. Tassunga atatillugu qaqqat ujaraannut granitinut uranip pileqqaarfigisatut imarisaata nalinginnaasumik 0,0004-0,006 pct.-it akornanniikkajunnera Naalakkersuisup ilisimatitsissutigaattaaq. Ilaatigut aatsitassanik qaqtigoortunik piiaanissamut periarfissaasumik ilaqaqtillugu attueqqusinngilluinnarermut politikkip atorunnaarsinnissaa pillugu kissaatigisaqarneq Naalakkersuisup tunngaviliiffigaa.

Attueqqusinngilluinnarermik politikkimik akuersissuteqarneq imaluunniit atorunnaarsitsineq pinngoqqaatinik radioaktiviusunik, imaluunniit pileqqaarfigisatut naleqassutsit qulaannik imaluunniit ataannik imalinnik aatsitassanik allanik pinngoqqaatinik radioaktiviusunik misissueeqqaarnermut, ujaasinermut imaluunniit piiaanermut malittarisassianik allassimasanik tunngavissiisimapput, anniksumik aatsitassarsiorluni suliaqarnernut, aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 33, imm. 1, 2. pkt., aamma § 45 c malillugit akuersissummik peqarani katersuillunilu piiaanermut tunngasutut inerteqquqtit taamaallaat eqaassanngikkaanni.

Attueqqusinngilluinnarermut politikki ilaatigut imatut atuutsinneqarsimavoq aatsitassanik misissueeqqaarnernut ujaasinernullu piviusutut akuersissutini aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu misissueeqqaarnernut ujaasinernullu akuersissutinut akuerisatut najoqquqitatut atugassarisani takuneqarsinnaasunik aatsitassat ilaasimallutik. Najoqquqitatut atugassarisat ilaatinngilaat pinngoqqaatit radioaktiviusut.

2013-imi oktoberimi attueqqusinngilluinnarermik politikkip atorunnaarsinnerata kingornatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi akuersissutinut najoqquqitatut atugassarisani royaltynik akiiliuteqartarnerit pillugit aalajangersakkat eqaassanngikkaanni allannguiteqartoqarsimanngilaq. Taamaalilluni pinngoqqaatinut radioaktiviusunut, ilanngullugu uranimut sammitinneqartunik aatsitassarsiornermi suliarisanut suli tamatigoortumik akuersissutinik tunniussisoqartoqanngilaq. Taamaattorli 2013-imi oktoberimi Inatsisartuni attueqqusinngilluinnarermut politikkip atorunnaarsinnera sioqqutitsiarlugu kingornatigullu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu ujaasinissamut akuersissutit piviusut aalajangersimasut pinngoqqaatinik radioaktiviusunik, ilanngullugu uranimik immikkut ittumik atugassaqartitaqarfiusunik ilaqaqsimapput.

2.2. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit

Uranimik misissueeqqaarnermut, ujaasinermut piiaanermullu tunngatillugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmik atuuttumik ilasinissamik siunnersuut manna siunertaqarpoq.

Aatsitassanik tulluartumik piiaanissaq, aamma nunap iluanik atugaqarnermik qularnaarinissaq siunertalarugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit akuersissutigineqarpoq. Aammattaaq isumannaallisaanermut, peqqinnissamut, avatangiisinut, isumalluutinik iluaquteqarnermut aamma inuiaqatigiinnut tunngasumik piujuartitsinermut tunngatillugu aatsitassanik suliarisat tulluartumik, kiisalu isumannaatsumik pinissaasa qularnaarnissaat aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi siunertaavoq.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit aatsitassarsiorernut aatsitassanillu piiaanermut tunngasutut pissutsinik tamanik inatsisilersuivoq. Pissutsit inatsisilersuiffigisat ilaanniipput ilaatigut aatsitassarsiornermik suliarisat avatangiisinullu pissutsit. Taamaattorli misisueeqqaarnernut, ujaasinernut piiaanernullu suliaqarnermut akuersisummiak pissarsiffigisassatut aatsitassat sorliussaneri aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi inatsisilersugaanngillat, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 33, imm. 1, 2. pkt. aamma § 45 c malillugit akuersisummiak peqarani annikitsumik aatsitassarsiorernut aamma katersuillunilu piiaanermut naleqqiullugit inerteqqutaasut taamaallaat eqqaassanngikkaanni. Taamaattumik – aalajangersakkat taakku suliassaqarfigisaasa avataanni – tunngaviatigut aatsitassanik sunilluunniit ilaqaqtunik misisueeqqaarnerit, ujaasinerit aamma piiaanerit suliarineqarsinnaapput, tassalu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkanut naapertuuttunut tamatumunnga akuersisummiak pissarsisoqassappat.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi tamatumunnga malittarisassiat erseqqinnerisut tamakku malillugit Naalakkersuisunit nalunaarutigisatut akuersissut najoqqutaralugu aatsitassanik misisueeqqaarnerit, ujaasinerit piiaanerillu taamaallaat pisinnaapput.

Aatsitassanut tunngasutut misisueeqqaarnermut akuersissutini nalinginnarmik ilaasarpuit aallarniutitut, sumiissusersiusutut misissuinerit killilimmik annertussuseqartut, aallaaviatigullu ukiuni tallimani pisinnaatillugit tunniunneqartarput.

Aatsitassanik ujaasinermut akuersissutit aallaaviatigut ukiut qulit tikillugit pisinnaatillugit nalunaarutigineqartarput, nalinginnarmillu annikitsortaligaanerusunik misissuinerut tunngasuussarput, soorlu geologiskimik, geokemiskimik geofysiskimillu misissuinerit aamma qillerinerit, kiisalu sulluliarsuarnik sullornillu iserianik sanaartornerit.

Ujaasinermut piiaanermullu akuersissutit piviusutigut immikkoortillugit nalunaarutigineqartarput. Aatsitassanik iluaquteqarnermut akuersissut kisermaassisinnaatitaaffilikkatut nalunaarutigineqartarpoq, annikitsumik aatsitassarsiornerit pillugit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi immikkut ittutut malittarisassianik taakkuninnga suliniutit pineqanngikkaangata. Iluaquteqarnissamut suliaqarnerit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi erseqqinnerusumik nassuiarneqanngillat, ujaasillunilu iluaquteqarnermik suliaqarneriipput akuersissut malillugu pisinnaatitsisummiak piginnittumit imaluunniit taanna sinnerlugu suliarisat tamarmik, ilaallutik pisarialittut attaveqarfiit, aammalu ujaasillunilu iluaquteqarnermut suliaqarnermut tapersersuutitut suliarisat pilersinneqarneri.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 8 najoqqutaralugu annikitsumik aatsitassarsiornerni aatsitassanik radioaktiviusunik ujaasinermut imaluunniit piiaanermut akuersisummiak nalunaaruteqartoqarsinnaanngilaq, takuuq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 33, imm. 1, 2. pkt. Aamma annikitsumik aatsitassarsiornermik suliniutinut

misissueeqqaarnernut akuersissutinik nalunaaruteqartoqarsinnaanngilaq. Ilanngullugulu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 11 najoqqutaralugu aatsitassanik radioaktiviusunik katersuillunilu piiaanermut attaveqarneq ilaasuunngitsoq atuuppoq, takuuq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 45 c.

Taamaalilluni annikitsumik aatsitassarsiorernut, aammalu akuersisummik pigisaqarani aatsitassanik katersuillunilu piiaanernut tunngatillugit urani aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi inatsisilersugaareerpoq. Taamaattumik aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 2, imm. 2, nr. 1 malillugu aatsitassarsiorernut suliassaqarfimmi, akuersissutinik pisariaqartitisuni taamaallaat aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut atuuttumut siunnersuut manna ilassuteqartuuvoq.

2.3. Naalagaaffeqatigiinnermut aamma namminersornermut aaqqissuussinermut tunngasut
Siunnersuut aatsitassarsiorluni ingerlataqarnermut tunngassuteqarpoq. Maannakkut aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip atuutilerneranut peqatigitillugu aatsitassanut suliassaqarfik Namminersorlutik Oqartussanit akisussaaffigilerlugu tiguneqarpoq, taamaalillutillu Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanut suliassaqarfimmi aqutsisinnaapput, ingerlatsisinnaapput ineriartortitseqqissinnaallutillu. Tamanna aamma maleruagassiinermut siunnersummi matumani ilaatinneqartumut atuuppoq.

2013-imi oktoberimi akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa eqqarsaatigineqartoq sioqqullugu danskit naalakkersuisui suleqatigiissitaliamik danskit kalaallillu oqartussaasuinit peqataaffigineqartumik pilersitsipput. Suleqatigiissitaliamik pilersitsinermut siunertaavooq, akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarnerani Kalaallit Nunaanniit uranimik piiaanerup avammullu annissuinerup sunniutissaannik qulaajaanissaq.

Suleqatigiissitaliaq inerniliivoq, uranimik piiaanissamut avammullu annissuinissamut nunami namminermi annertuumik maleruagassiinissaq inerisaanissarlu, allaffissornikkut periaatsit pisariaqartunik immikkut ilisimasalinnik sulisoqarfiusut pisariaqartut, nunani tamalaani pisussaaffiit, inassuteqaatit aamma nunani allani misilitakkat tunngavigalugit oqaatigineqarsinnaasoq. Aammattaaq suleqatigiissitaliaq inerniliivoq, Naalakkersuisut nunanut allanut politikkikkut piginnaatitaaffiinik inatsisitigut nalilersuinermut tunngasut, danskit kalaallillu oqartussaasuisa isumaqatigiinngissutigigaat, taamaattumik akuersaanngilluinnarnissamut politikkeqarnerup atorunnaarsinneqarneranut atatillugu Kalaallit Nunaata Naalagaaffeqatigiinnerup ataatsimoortumik soqutigisaannut naapertuutumik iliuuseqarnissaata qulakkeernissaanut Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissusiortoqassasoq suleqatigiissitaliap inassutigaa. Suleqatigiissitaliaq aamma isumaqarpoq atomip nukinganut isumannaallisaanermut, qinngorernut illersuinermut il.il. tunngatillugu Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni aalajangiisinhaatitaaffiit qanoq agguagaanersut paasinarsisinneqanngitsoq,

taamaattumik suleqatigiissitaliap aamma immikkoortuni taakkunani Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissusiornissaq inassutigaa.

2016-imi januaarimi Naalakkersuisut aamma danskit naalakkersuisui isumaqatigiissutinut ataatsimoortumik isumaqatigiissuteqarput, Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata uranimik piaanermut avammullu annissuinermut tunngatillugu siunissami suleqatigiinnissaannut aamma aalajangiisinjaatitaaffiit agguagaanerannut killissaliussanik erseqqinnerusunik aalajangersaaviusunik.

Ilaatigut isumaqatigiissutiniippoq Kalaallit Nunaanni uranimik piaanissamut avammullu annissuinenissamut tunngatillugu nunanut allanut, illersornissamut sillimaniarnermullu politikkimut tunngasut pillugit pingarnertigut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut. Danmarkimi tamanna tunngavigalugu EU-mi maleruagassiineq aallaavigalugu sillimaniarnermik nakkutiginninnissamut aamma avammut annissuinermut nakkutiginninnissamut pisussaaffiit pillugit maleruagassat akuerineqarput.

Aammattaaq isumaqatigiissutiniippoq aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermut atatillugu atomip nukinganut sillimaniarnermut Kalaallit Nunaata isumaginninnissaa pillugu isumaqatigiissut. Isumaqatigiissummi tassani allassimavoq atomip nukinganit nukissiorfinnut inatsit aamma atomip nukinganit nukissiorfinni il.il. sillimaniarnermut avatangiisinnullu tunngasut pillugit inatsit naapertorlugit Namminersorlutik Oqartussat atomip nukinganut sillimaniarnermut suliassaqarfimmut aalajangiisinjaatitaasut. Isumaqatigiissummi ilaatinneqarpoq aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermut tamatumunngalu atasumik uranimik aamma thorium-imik suliareeqqiinermut atatillugu atomip nukinganit nukissiorfinnik sanaartornissamut ingerlatsinissamullu akuersissuteqartarneq nakkutilliinerlu.

Uranimik piaanermut il.il. tunngatillugu inatsimmik killilersuinerusumik atuutsitsilernissaq, siunnersummi matumani aalajangersakkani ataatsimut isigalugu siunertaavoq. Taamaattumik siunnersuut isumaqatigiissutinut matuma siuliani allassimasunut imaluunniit maleruagassanut imaluunniit Naalagaaffeqatigiinnermi allatigut soqtigisanut tunngatillugu isumanerluuteqarnissamut siunnersuut pissutissaqalersitsinngitsoq, Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik naliliivoq.

3. Inatsisisatut siunnersuutip imarisai

3.1. Uranimik misissueqqaarnermut, ujaasinermut piaanermullu inerteqqut

Uranimik misissueqqaarnerup, ujaasinerp aamma piaanerup inerteqqutigineri siunnersuutip nassatarai.

Urani avatangiisini eqqaanniittuni siaruarsinnaavoq, aammalu uranip taamatut anianera avatangiisintut ajornartorsiortitsisumik sunniisinnaavoq. Aatsitassarsiorluni ingerlatassani uranimut siunnerfeqartinneqartuni taamatuttaaq tunisassiornermut atatillugu uranimik aarlerinaatlimmik aniatitsisoqarsinnaavoq, assersuutigalugu assartuinermut atatillugu,

suliarinninnermeersup erngup kuutsittoorneqarnerani il.il. "yellow cake"-nik kuutsitsisoornermi. Ingerlatassanik uranimut siunnerfeqartinneqartunik inerteqquteqarnermi aarlerinaataasut taakkua arlallit aarlerinarunnaarsinneqassapput.

Taamaattorli uraniunngitsumut aatsitassarsiornerit akuerineqassapput isumalluut uranimik annikitsuaraararsuarmik annertussusilimmik imaqqassappat. Killilersuummut tassunga tunngavigisaq tassaavoq aatsitassarsiornerit arlallit inerteqqutiginissaannik siunertaqarfiunngitsut piviusunngortinnissaannut nalinginnaasumik pileqqaarfingisatut qinngornerit ajornakusoortitsissanerat imaluunniit pisinnaatitsissannginnerat.

Oqimaassutsimik 100 ppm-imik (parts per millionimik) 0,01 pct.-imut assingusumik tunngaveqartitamik uranimut naleqassutsip killingisassaa aalajangerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Naleqassutsip killingisaa taanna 2009-mi assingusumik uranisiornissamut inerteqqummik eqqussisoqarfiusumi Canadami Nova Scotiami atuuttumut assinguvoq.

Naleqassutsini killingisaq aamma uranimut pileqqaarfingisatut naleqassutsit qaqqap ujaraanit imaluunniit qaqqat ujaraannit aalajangerneqartarneranik tunngaveqartumik, taamaattumillu Kalaallit Nunaanni assut assigiinngiaartuusumik aalajangerneqarpoq. Qaqqat ujaraannut granitiskinut pileqqaarfingisatut naleqassuseq (tassa imaappoq pinngortitamiittartut annertussusaat) nalinginnaasumik 4-60 ppm-mik oqimaassuseqartarpoq. Taamaalilluni uranimut pileqqaarfingisatut naleqassuseq 100 ppm inorlugu oqimaassuseqartoq naliliisoqarpoq. 100 ppm-imik oqimaassuseqarnerani akuerisatut naleqassutsit killissaannik aalajangiinikkut siunnersuutip matuma uranimut pileqqaarfingisatut naleqassutsinik qaangiisuunatik imaqtunik suliniutit piviusunngortissinnaanerannut killilersuisuussannginnera qularnaerneqarpoq. Taamaaliornermi aamma suliassat akuersaanngilluinnarnissamik politikkeqarnerup siusinnerusukkut atuuttup nalaani piviusunngortinneqarsinnaasimasut piviusunngortinnissaannut periarfissat, siunnersuummi matumani killilerneqannginnissaat qulakteerneqarpoq. Paarlattuanik naliliisoqarpoq 100 ppm-imik oqimaassusilinnut naliusunut killissaliineq inatsisip siunertaata qulakteernissaanut naleqquttumik appasissuusoq.

3.2. Pinngooqqaatit radioaktiviusut allat

Pinngooqqaatinik radioaktiviusunik allanik misissueqqaarnermut, ujaasinermut piaanermullu inerteqqummik eqqussisoqanngilaq, pinngooqqaatinulli radioaktiviusunut allanut inerteqqummik Naalakkersuisut atuutsitsilersinnaanerannut periarfissiisoqarpoq. Pinngooqqaatinut radioaktiviusunut allanut inerteqqut atuutsinnejalissappat taakkununnga naleqassutsit killingisassaannik Naalakkersuisut aamma aalajangiisinnaapput.

Peqatigisaanik thorium-inut inerteqquteqarsinnaanerup atuutsinneqalernissaa aammalu naliusunut killissaliussanik aalajangersaanissaq siunertaralugu misissuineq aallartinneqarpoq.

3.3. Siunnersuutip atuuffia, aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut tunngasuuffigisaq

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 8 malillugu annikitsunik aatsitassarsiornermik suliniutinut, imaluunniit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 11 malillugu akuersisummik pigisaqarani aatsitassanik katersuillunilu piaanermut siunnersuut atuutinngilaq. Tamatumunnga pissutaavoq, aatsitassanut ikummatissanullu inatsisit naapertorlugu annikitsumik aatsitassarsiornermi ujaasisoqarsinnaannginnera aatsitassanillu radioaktiviusunik piaasoqarsinnaannginnera. Tassunga ilaliullugu akuersisummik pigisaqarani aatsitassanik radioaktiviusunik katersuisoqarlunilu piaasoqarsinnaanngilaq, takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 11. Siuliani imm. 2.2-mi tamanna pillugu erseqqinnerusumik paasiniaagit.

Tamakku saniatigut siunnersuutip matuma atuuffigisassaaniipput misissueqqaernerit. Annikitsumik aatsitassarsiornermik suliniutinut misissueqqaernernut, imaluunniit akuersisummik pigisaqarani katersuillunilu piaanermut akuersisummik nalunaaruteqartoqartangimmat aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip tamakku pillugit aalajangersagai sulianut tamakkununnga matussusiisuupput.

Suliat siunnersuummi matumani ilaasut aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi inatsisilersugaajuassapput. Taamaalilluni siunnersuut manna aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkanik atuukkunnaartitsinngilaq. Aamma taamaalilluni siunnersuummi matumani ilaasutut sulianut akuersissutinik pissarsinissaq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmik malittarinnilluni pisinnaavoq. Taamatut tunngaveqartumik assersuutigalugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat malillugit akuersissut pillugu qinnuteqaatip itigartitsissutiginera nalunaarutigineqarsinnaavoq, naak siunnersuummut matumunnga suliniut aalajangersimasoq akerliusuunngikkaluartoq.

Siunnersuut piviusutut pisuni aatsitassanut ikummatissanullu inatsisaata aallaavigisaanik sanioqqutsisinnaavoq. Ujaasinissamut akuersisummut pisinnaatitsissummik piginnittup aatsitassanik piiagassanik takussutissiillunilu killiliisimasoq, aammalu akuersisummi atugassarisanik naapertuutsisimasoq piaanissamut akuersissutip nalunaarutigitinnissaanut pisussaaffeqartuusoq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 29, imm. 2 atuutsitsivoq. Uranimik ilaqtumut ujaasinissamut akuersisummit pisinnaatitsissummik piginnittoo siunnersuutip matuma atuutsitaalermerata kingornatigut uranimut piaanissamut akuersisummit nalunaarutigitinnissaminut pisinnaatitaaffeqanngilaq, pisinnaatitsissummik piginnittoo uraneqarfimmik takussutissiillunilu killiliisimagaluarpalluunniit. Taamatuttaaq atuuppoq aatsitassanik takussutissiissutit sinnerinut, § 1-im iinerteqqummut akerliujunnartussanut piaanissamut akuersisummit nalunaaruteqartarneq. Aammattaaq siunnersuummi § 2 malillugu Naalakkersuisut aalajangersakkanik

aalajangiiffigisimasinnaasaannut pinngooqqaatinut radioaktiviusunut pigisanut tamanna taamatuttaaq atuuppoq.

Allakkut inatsisisatut siunnersuummi §§ 1 aamma 2, taakkununngalu oqaaseqaatit innersuutigineqarput.

Inatsisip aamma atuutilernerani inerteqqummut equnneqartumut naapertuutsitsisumik piaanerup pisinnaannginnera paasineqarpat, aatsitassanik misissueqqaarnissamut, misissuinissamut imaluunniit piaanermut akuersissummik sumilluunniit siunnersuutip atuutilernerata kingorna tunniunneqartumik Naalakkersuisut killilersuisinnaapput imaluunniit utertitseqqusisinnallutik. Aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutip tunniunneqarnerani uranimik naliusunut killissat akuerisaasut sinnerlugit annertussuseqartumik peqarfeqarnissaa naatsorsuutigineqarani, kisianni aatsitassarsiorluni misissuinerup ingerlanneqarneranut atatillugu taamaattumik peqarfeqartoq paasineqarluni pisoqartillugu, aalajangersagaq ilaatigut naleqquppoq. Piiaanissamut akuersissut tunngavigalugu piiaanermut atatillugu naliusunut killissaliussaq qaangerneqarsimappat aalajangersagaq aamma naleqqussinnaasoq takorloorneqarsinnaavoq, kisianni qaangiisimasinnaanerata aatsitassarsiorluni misissuinermut atatillugu paasineqarsimanissa, nalinginnaasumik ilimagineqartariaqarpoq.

Allakkut inatsisisatut siunnersuummi § 3, tassungalu oqaaseqaatit innersuutigineqarput.

Siunnersuut taarsiissutitalimmik arsaarinnissuteqartarnermut inatsisaanngilaq, taamaattumillu pigisanut aalaakkaasunut pisinnaatitaaffinnik illersugaasunik taarsiissutitalimmik arsaarinnissuteqarnissaq inatsimmi tunngavissalerneqarani. Taamaalilluni ataasiakkaatigut naliliisoqarpat, inatsimmi tunngaviusumi § 73-imik pigisanik aalaakkaasunik illersugaasunik taarsiissutitalimmik arsaarinnissuteqarnertut akuliunnerusoq, akuersissummut itigartitsisoqarsinnaanngilaq imaluunniit akuersissummik annikillilerisoqarsinnaanngilaq imaluunniit akuersissut uterteqqusineqarsinnaanani.

Inatsimmi inerteqqutaasumik unioqqutitsinermi akileeqqusisoqarsinnaavoq. Immikkut ittutut inatsisinik sianiginngisanik unioqqutitsinerit pineqaatissiissutigisinnanerpiнерлутлеринермут inatsimmi § 11, imm. 1, 2. pkt.-ikkut malitsigisassaaitaavoq. Allaat sianiginngisatut inerteqqummic unioqqutitsinerit akileeqqusissummik pineqaatissiissutigineqarsinnaanerat tamatuma nassataraa. Tamatumunnga kingunerisinnaasaq ilaatigut tassaavoq siunnersuummi inerteqqussutitut aaqqiisummut naapertuuttumik aatsitassanik uranimik amerlassutsimikkut ppiarneqarsinnaanngitsunik, imaluunniit piaarneqarsinnaassanngitsunik imaqrneranik paasisaqarnermi kingornatigut, imaluunniit paasisimasariaqakkaminik suliffeqarfik il.il. misissueqqaarnermik, ujaasinermik imaluunniit piaanermik nangitsissappat akileeqqusissummik pineqaatissinneqassaaq. Tassunga atatillugu suliffeqarfipiut aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu akuersissummik pissarsisimanera aalajangiisuunngilaq.

Taamaattorli akuerisatut annertussuseqassusissamik qaangiisumik aatsitassap uranimik imaqarnissaanut suliffeqarfik il.il. naatsorsuutigitinneqarsinnaassanngippat taanna akileeqqusissummik pineqaatissinneqarsinnaassanngilaq.

Allakkut inatsisissatut siunnersuummi § 4, tassungalu oqaaseqaatit innersuutigineqarput.

3.4. Inatsisip atuutilerfissa immikkut pillugu

Inatsit inatsisip atuutilersussatut saqqummiunneqarnerata kingorna ullup tulliani atuutilissasoq, aammalu inatsisip atuutilernerata kingornatigut tunniunneqarsimasunut akuersissutinut inatsit atuuffeqassasoq siunnersuutigineqarput. Tamanna aamma ujaasinermut akuersissutaareersumut sivitsuilluni piaanissamut akuersissutit nalunaarutiginissaannut atuuppoq.

Allakkut inatsisissatut siunnersuummi § 5, taakkununngalu oqaaseqaatit innersuutigineqarput.

4. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasat

Siunissami aat-sitassarsiornermik suliniutinik taakkuluunniit ilaannik piviusunngortitsinerit siunnersuutip pinaveerseriaannaavai, tamannalu pisortat aningaasaqarnerannik ineriartitsinermut sunniisinnaavoq, ilangullugu siunissami akileraarutitigut isertitassanut sunniisinnaalluni.

Suliassat inerteqquteqarnermik aaqqissuussinermut sunnerneqartussaappata, pisinnaatitsissummik pigisaqartunut taarsiissutissanik tunniussinissamut imaluunniit allatut taarsiinissamut inatsimmi tunngavissamik siunnersuummi aalajangersaasoqanngilaq. Taamaattoq pisinnaatitsissummik pigisaqartut taamaattut allanik tunngavilimmik taarsiivigineqarnissaminut imaluunniit allatut taarsiisoqarnissaanik Namminersorlutik Oqartussat suliassangortissinnaagaat, mattunneqarsinnaanngilaq.

5. Inuussutissarsiorfimmut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasat

Siunnersuut inuussutissarsiortunut kalluarneqartussanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu nammagassaqarnerulernerannik malitseqassaaq. Ilaatigut pisinnaatitsissummik pigisaqartut Naalakkersuisunut ingerlaavartumik nalunaarusiornissamut atugassanik uranimik misissuisarnissaat, siunnersuutip kingunerisaanik akuersissummut atugassarititaasuni nalinginnaasuni piumasaqaateqartoqartussaavoq .

6. Avatangiisut aamma pinngortitamut tunngasutut kingunerisinnaasat

Siunnersuut Kalaallit Nunaata avatangiisaanut aamma pinngortitartaanut iluaqutaasinjaassasutut nalilersuutigineqarpoq, siunnersummut siunertaq tassaammat, imatut annertussusilinnik avatangiisut aamma pinngortitamut tunngasutut killup tungaanut kingunerisinnaasanut aarleqqutinik nassataqartitsisunik nunamit uranimik piaasoqarnerup pinaveersinnissaa.

7. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunerisinnaasat

Siunnersuut inuussutissarsiornermut tunngasutut suliaqarnermut pingaarnertut tunngatitaavoq, uranimullu tunngasutut aatsitassarsiornermut akuersissutit pissarsiarinissaanut periarfissaasunik inatsisilersuivoq. Taamaattumik aallaaviatigut siunnersuut innuttaasunut kingunerisassaqassanngilaq.

8. Pisortaqarfinnik kattuffinnillu tusarniaanerit

Siunnersuut piffissami ulloq 2. juli 2021 aallartilluni ulloq 2. august 2021 tikillugu Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imu tamanut saqqummersinneqarpoq.

Siunnersuut aammattaaq pisortaqarfinni, kattuffinni suliffeqarfinnilu makkunani tusarniaassutaasimavoq:

Asiaq, Avannaata Kommunia, AvataQ, DCE Nationalt Center for Miljø og Energi, GEUS, Greenland Oil Spill Response A/S, Grønlands Domstole, Sulisitsisut, Pinngortitaleriffik, Kalaallit Nunaanni Politiit, ICC Kalaallit Nunaat, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, Nunatta Katersugaasivia, Nuna Advokater, Nunaoil A/S, Nunatsinni Advokatit/Grønlandske Advokater, NUSUKA, Nuummi Ujaqqerituut Peqatigiiffiat – Kalaallit Nunaat, Inatsisartut Ombudsmandiat, Qeqqata Kommunia, Rigsombudsmandi, S.I.K., SPS, Telepost A/S, Kalaallit Nunaanni Ilanngaaseriffik, Transparency Greenland, UNESCO-mi aqutsisooqatigiit, Verdensnaturfonden, AVATAQ, Peqatigiiffik URANI NAAMIK Narsaq, Det Økologiske Råd, Vedvarende energi, Nuup Kangerluata Ikinngutai, Narsap aamma Qassiarsuup eqqaanni savaatillit, NOAH Friends of the Earth Denmark, Greenland Ruby A/S, Anglo American Exploration Overseas, Greenland Minerals A/S, Greenland Feldspar Aluminium Resources, Rimbal Pty. Ltd., FBC Mining (BA) Limited, Greenland Vanadium Energy Resources ApS, Disko Exploration Ltd., Nalunaq A/S, CGRG Ltd., Skaergaard Mining A/S, North American Nickel Inc., Orano Mining, Orano Mining, Longland Resources Limited, Graphite Fields Resources Ltd., Obsidian Mining Ltd, Halmars Resources s.r.o, GEFIB s.r.o., Skaergaard Mining A/S, Greenland Silver Moly Resources ApS, Copenhagen Minerals Inc., Dundas Titanium A/S, Greenland Gold s.r.o, Bluejay Mining Plc, Zawar Natural Resources Pvt. Ltd., Resource 500 FeVTi Ltd., White Eagle Resources Limited, White Fox Resources Limited, GREENLAND RESOURCES Inc., Greenfields Exploration Ltd, 21st NORTH ApS, Hudson Greenland A/S, Ironbark A/S, London Mining Greenland A/S, Northground Ltd., Stallion Resources Limited, Challenge Holdings Ltd, Eclipse Metals Limited Greenland, Greenland Anorthosite Mining ApS, Black Angel Mining A/S, Bright Star Resources Limited, Alien Metals Ltd., R500 Greenmin Ltd., TANBREEZ Mining Greenland A/S, Navella AB, De Beers Marine (Pty) Ltd, Zawar Natural Resources Pvt. Ltd. aamma Xploration Services Greenland A/S.

Pisortaqarfinnit, kattuffinnit suliffeqarfinnillu makkunanit tusarniaanermut akissutinik Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik tigusaqarsimavoq:

Kalaallit Nunaanni Politimesteri, GEUS, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqqata, Kommune Sermersooq, Inuit Circumpolar Council (ICC), Urani Naamik Peqatigiiffik Narsaq, CGRG s.r.o., Greenland Gold s.r.o., Nuna Advokater, Greenland Minerals Ltd., NOAH, Vedvarende Energi, Tanquem JA les Nuclears, Halmare Ressources, GEFIB s.r.o., Australian Conservation Foundation, Hudson Ressources Inc., Ironbark Zinc Ltd., AEX Gold, Transparency International Greenland, Montescola, Orano Mining, Northground s.r.o., Ressource 500 Group, Sulisitsisut (GE) aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK).

Tusarniaanermut takussutissiaq oqaaseqarfingineqartoq, ilanngussatut ilanngunneqartoq, innersuussutigineqarpoq.

Siunnersuutip aalajangersagaanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkap imaraa siunnersuutip inerteqqusiinermut aaqqiissutaa. Siunnersuutikkut siunertaq tassaavoq uranimik misissueqqaarnermik, ujaasinermik piiaanermillu sumilluunniit inerteqquteqarnissaq.

Imm. 1-imut

Imm. 1 malillugu uranimik misissueqqaarneq, ujaasineq imaluunniit piiaaneq inerteqqutaavoq. Urani suliniummi pingarnertut imaluunniit saniatigoorisatut nioqquisiaagaluarpaalluunniit tamanna atuutissaaq.

Urani pinngorfimmigut qaqqat ujaraanni kinnernilu ujaranngortuni nassaassaavoq, taamaattumillu akuersissuteqarfittut sumiiffimmi, imaluunniit akuersissuteqarfittut sumiiffiusinnaasumi uranimik aalajangersimasumik annertussusilimmik tamatigut peqartoqartassaaq. Taamaattumik aatsitassarsiornermik suliniutinik piviusunngortitsinernik uranimik sutigulluunniit piiaanernut piviusumik attueqqusinngilluinnarneq pinaveersitsissaaq, naak peqqinnissamut, pinngortitamut, avatangiisinut il.il. annertuumik qinngorneqartitaanngitsumik, imaluunniit kingunerisassalinnik sunniuteqarnissanut allanik aarleqqutitaqanngitsumik suliniutip piviusunngortissinnaaneranut uranimik imaqqassuseq ima annikitsigisutut naatsorsuutigineqarsinnaagaluarpat.

Taamaattumik imm. 1-imu inerteqquteqarnermut aaqqissuussineq, siunnersuummi imm. 2-mut ataqtigiissillugu atuarneqassaaq, taanna malillugu suliassat uranimit allaanerusunut siunnerfeqartinneqartut piviusunngortinneqarnissaat siunertalarugu naliusunut killiliussat inorlugit annertussusilimmik uranimik piiaanissaq pisariaqarpat aatsitassarsiorfissat inerteqquteqarnermut aaqqissuussinermi pineqartunut ilaatinneqaratik .

Aalajangersakkami inerteqqummut aaqqiissummut ilaangillat annikitsumik aatsitassarsiorluni suliniutit, aamma akuersissummik peqarani aatsitassanik katersuillunilu piiaanerit, takukkit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitalit 8 aamma 11. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi suliarisanut taakkununnga aatsitassat radioaktiviusut, ilanngullugu urani pinngitsoortinneqareermata. Tamakku pillugit aamma siulianiittuni imm. 2.2 aamma 3.3 takukkit.

Aalajangersakkami inerteqquteqarnermut aaqqissuussineq taamatuttaaq ilisimatuussutsikkut misissuinernut aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 2, imm. 3-mi aamma 4-mi kiisalu kapitali 12-imu pineqartunut ilaasunut atuutinngilaq.

Inerteqquteqarneq inatsimmi tunngaviusumi § 73-imik pigisanik aalaakkaasunik illersuinermi taarsiissutitalimmik arsaarinissuteqarnertut akuliunnertut isigineqartariaqarpat, aalajangersakkami inerteqquteqarnermut aaqqissuussineq aammattaaq atutissanngilaq. Tamanna pillugu imm. 3.3 matuma siulianiittoq takuuk.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuut tassaavoq agguaqatigiissillugu uranimik imarisaq 0,01 pct.-ip assingatut 100 ppm-imut ataaniissappat, *aammalu* aatsitassaq, uran pinnagu, misissueeqqaarneq, ujaasineq piiaanerlu siunertaralugu piiarneqassappat imm. 1-imik inerteqqutip atutissannginnera.

Imm. 2-mi pinngitsuuinermiippput piumasaqaatit katersuisut marluk.

Taamaalluni taamaallaat isumalluummi piiarneqartumi uranimik imarisaq tamakkiisoq akuerisaasutut naleqassutsit killingisa ataanniissappat, *aammalu* uranimut naleqqiullugu aatsitassaq allamut tunngasumik misissueeqqaarnermut, ujaasinermut piiaanermullu siunertaqluni piiarneqassappat aatsitassanik misissueeqqaarnerit, ujaasinerit aamma piiaanerit pisinnaapput.

Taamaalluni qanoq pisoqaraluarpualluunniit uranimik misissueeqqaarnermik, misissuinerrik imaluunniit piiaanermik siunnerfilimmik pisoqaqqusaanngilaq. Allatut oqaatigalugu uranimik Kalaallit Nunaanneersumik aningaasaqarnikkut iluaquteqartoqaqqusaanngilaq. Urani imm. 2-mi naliusunut killissaliussat akuerisaasut inorlugit annertussuseqaraluarpualluunniit tamanna atuuppoq. Urani taamaalluni aatsitassani aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu akuerisaasuni ilaasuni ilaatinneqarsinnaanngilaq. Tamatuma saniatigut urani pingaarnertut imaluunniit saniatigut tunisassiaassanersoq apeqquaatinnagu tamanna atuuppoq. Kisiannili aatsitassanik allanik peqarfinnik nassaarniarnissaq siunertaralugu urani sumiissusersiinissamut atorneqarluni, kisianni suliassami urani allatigut siunnerfigineqarani (aammalu naliusunut killissaliussatut akuerisaq, takuuk matuma kinguninnguaniittut, qaangerneqarsimatinngagu, taamatut ingerlataqarneq taamaalluni inerteqquteqarnermi pineqartunut ilaanani) misissuinermi periaatsinik atuisoqarluni pisoqarneri, pineqartunut ilaatinneqanngillat.

Aammattaaq agguaqatigiissitsinermi uranimik akoqarnera naliusunut killissaliussatut akuerisaasumit annertunerusimappat, aatsitassanik allanik misissueeqqaarnerit, misissuinerit piiaanerillu ingerlanneqaaqquaanngillat.

Pinngitsuuinissamut aalajangersakkami siunertaavoq urani pinnagu aatsitassanik allanik piiaanissap eqqarsaatiginera, sorianulli atatillugu aatsitassap pinngoqqaarfimmini pileqqaarfigisatut naleqassutsit malitsigisaannik uranimik aalajangersimasumik annertussusilimmik piiaasoqarfinni aatsitassarsiornermik suliniutinik periarfissiinissaq.

Aalajangersagaq akuerisatut naleqassutsit killingisaannik ataqtigisiillugu paasineqassaaq. Taamaalluni akuerisatut naleqassutsit killingisaannik qaangiisumik uranimik agguaqatigiissitatut annertussutsimik isumallutip tamakkiisutut annertussusia imaqaqqusaanngilaq.

Tamatuminnga naatsorsuineq isumalluummi tamarmiusumi tamakkiisumik uranimik agguaqatigiissillugu imarisaanik tunngaveqarluni pissaaq. Tamatumunnga siunertaq tassaavoq suliniummi suliaqarfinni ataasiakkaani, ilanngullugit qillerinikkut misissugassani assingusuniluunniit akuerisatut naleqassutsit killingat sinnerlugu uranimik peqassappat suliniutip piviusunngortissinnaannginnerata pinaveersinnissaa. Tunngaviusutut akuersissuteqarfittut sumiiffiup ilaani assigiinngitsuni aatsitassap katitigaaneranik aalajangerneqartumik uranimik imarisaq assigiinngiaarsinnaavoq, taamaalillunilu akuersissuteqarfittut sumiiffiusumi assigiinngiaartumik annertussusilimmik uraneqartassanera naatsorsuutigisariaqarpoq.

Taamaalilluni aatsitassaammik tamarmiusumik, takussutissiissutaasumik tunngaveqarluni naatsorsuineq pissaaq. Aatsitassaataasumi tamarmiusumi naleqqiussilluni uranimik imarisaq akuerisatut naleqassutsit killingisaanik qaangeeqqusaanngilaq. Suliassaq piviusunngortinneqarpat, ppiarneqartut tamarmik isumalluummi pineqartunut ilaatinneqanngillat (taamaattariaqanngilaq), tassami ujaqqat atorneqartussaanngitsut, tailings il.il. tassani pineqartunut ilaatinneqanngimmata.

Aatsitassaataasumut erseqqinnerusumik nassuaassut nalinginnaasumik akilersinnaassutsimik misissuinermiittarpoq. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip 2019-imi allanngortinnerata kingunerisaanik akilersinnaassutsimik misissuinerit suliarisarnissaat pillugit piumasaqaateqartoqartanngilaq, sulili akuersissuteqarfittut sumiiffimmi aatsitassaatinik pisinnaatitsissummik piginnittup nalunaarutikkut, qillerinermit misissukkatigut, allatulluunniit ittumik nassuaanissaa pillugu piumasaqaateqartoqarpoq.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu aatsitassat takussutissiissutaanerannut atuuttutut najoqqtassat taakku aallaavigalugit aatsitassaammut, taassumalu uranimik imaqarneranut pisinnaatitsissummik piginnittup nassuaanissaa tunngavigitinneqarpoq. Taamaalilluni aatsitassaamik misissuillunilu nalilersuinermut pisinnaatitsissummik piginnittoq nunat tamalaani akuerisatut periutsinik najoqqtassanillu atugaqassaaq. Aammattaaq aatsitassaat pillugit Naalakkersuisunut nalunaarutit suliaralugillu tunniunnissaanni aatsitassarsiornermik suliffissuaqarfimmut nalunaaruteqartarnermut najoqqtassat pitsaasut, nunanilu tamalaani akuerisaasut pisinnaatitsissummik piginnittup atugarissavai.

Nalunaaruteqartarnermut najoqqtassat taama ittut akuttunngitsumik aatsitassanut nalunaaruteqartarnermut najoqqtassatut taaneqartarput, taakkulu ilaatigut aatsitassaatinik a-ningaasaliisartunut, aningaasaliisartuuusinnaasunut taakkununngalu siunnersuisartunut pisin-

naatitsisummit piginnittup qanoq nalunaaruteqartarnissaq pillugu tamatigoortutut aalajangersakkanik aalajangiisuupput. Assersuutigalugit makku atorneqarsinnaapput; Australiami nalunaaruteqartarnermut najoqqutarisaq "The JORC Code", Canadami nalunaaruteqartarnermut najoqqutarisaq "National Instrument 43-101 Standards of Disclosure for Mineral Projects", "the CIM Definition Standards on Mineral Resources and Mineral Reserves, the CIM Definition Standards"-mut najoqqutaqartuusoq, Afrikap Kujataani nalunaaruteqartarnermut najoqqutarisaq "The SAMREC Code" imaluunniit Paneuropami nalunaaruteqartarnermut najoqqutarisaq "The PERC Reporting Standard". Tassunga atatillugu aatsitassaatin uranimik tamakkiisumik imaqassutsip nassuaaviginissaa assigiissitatut piumasaqaataavoq.

Aatsitassarsiorermik suliarisat § 1-imut naapertuuttuuneri qulaani tunngavigisami nalilerneqarnissaat erseqqisumik aallaaviussaaq, tamatumalu qaqtiguunngitsukkut nassatarissavaa naleqassutsit killingisaata malittarineqarnerat ujaasinerup piviusunngortinnerata ilaani aatsaat paasineqartarnissaq. Taamaattorli suliarisat § 1-imut naapertuuttumik pisinnaannginnerannik pisinnaatitsisummit piginnittusoq allatut ittumik paasisaqassaappat imaluunniit paasinnitaariaqassappat aatsitassarsiorermik suliarisat nanginnissaat akuerisaassanngillat.

Isumalluutinik taakkunani uranimik imaqarnernik pisinnaatitsisummit piginnittut naatsorsuineri pillugit pisortat nakkutiliisarput, aammalu pisariaqassatillugu aalajangiussisinhaallutik imaluunniit inerteqqusiisinhaallutik. Tamanna ilaatigut uranimut akuerisatut naleqassutsimut killingisamik imaluunniit naleqassutsit killingisaannik pinngoqqaatinut radioaktiviusunut allanut siunnersuummi § 2 malillugu aalajangerneqarsimasunik sanioqqutitsiniarnerup pinaveersinnissa siunertalarugu pivoq. Aalajangiussinermut allaqqaakkanik imaluunniit pisortat teknikkip tungaatigut siunnersuisartuinit inerteqqusiissut tunngavigalugit pisortat taamatut ittunik aalajangiisinhaapput imaluunniit inerteqqutinik atuutsitsisinhaallutik.

Aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi aalajangersakkat assingusumik atorneqassanerat erseqqissarneqassaaq, taamaattumillu assersuutigalugu Naalakkersuisunut ilisimatitsinissamut pisussaaffimmik pisinnaatitsisummit piginnittoq peqarpoq. Aamma siunnersuummi § 3 innersuutigineqarpoq, tamatumalu kingornatigut § 1-imut naapertuuttumik piaanermik pisinnaasoqannginnera paasineqassappat Naalakkersuisut akuersisummit killiliisinnaapput, imaluunniit utertitsisinhaapput. Taamaalillutik akuersissutip killilerneqartariaqarneranik imaluunniit utertinneqartariaqarneranik nalilersuinermut attuumassuteqarsinnaasunik pissutsit pillugit Naalakkersuisunut ilisimatitsinissaminnt pisinnaatitsisummit piginnittut aamma pisussaaffeqassapput.

Inerteqqummut aaqqiissutip kingunerisaatut aatsitassarsiorermut atatillugu urani piiarneqarsinnaasimasoq iliuuseqarfingineqartariaqassaaq. Tamanna aatsitassanut inatsisaasuni tamatumunnga qaqugukkulluunniit atuuttutut malittarisassat najoqqutaralugit pissaaq,

ilanngullugit aatsitassanik tulluartumik piiaanissaq pillugu malittarisassiat. Taamaalillutik aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu sulinummik aalajangersimasumik akuersissutip pissarsiarisinnaanera pillugu pisortat aamma Naalakkersuisut nalinginnaasumik nalilersuisuussapput, aammalu piiakkani sinneruttut, eqqagassanik isumaginninnerit il.il. isumagineri nalilersuinermut tassunga manna tikillugu taama ittuutillugit ilaassapput. Taamaalilluni siunnersuut manna malillugu misissueeqqaarnernut, ujaasinernut piiaanernullu akuersissutinik nalunaaruteqartoqarsinnaanngilaq. Taamaattumillu naak tamanna siunnersummi inerteqqummut aaqqiisummik tamanna akerliunngikkaluartoq aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu suliniutip akuersissutiginerata pissarsiarineqarsinnaanera naatsorsuutigiinnarneqarsinnaanngilaq. Avatangiisut tunngasumik isumannaatsumik uranip eqqagassatut piiarsimasap isumaginissaanik isumaliutigisaq pisinnaassanngippat piiaanissamut akuersissut pillugu qinnuteqaammik aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu itigartitsissuteqarneq nalunaarutigineqarsinnaassaaq. Urani § 1, imm. 2-mi naliusunut killissaliussaq taaneqartoq inorlugu akoqaraluarpalluunniit, tamanna aamma atuutissaaq.

§ 2-mut

§ 1-imi inerteqqutaasoq pinngoqqaatinut radioaktiviusunut allanut aamma atuutissanera pillugu aalajangersakkanik Naalakkersuisut aalajangiinissamut piginnaaffilerneqassasut aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, soorlulusooq pinngoqqaatinut radioaktiviusunut taama ittunut akuerisatut naleqassutsit killingisassaannik taakkuninnga aalajangiinissaminut Naalakkersuisut piginnaaffilerneqassallutik.

Taamaalisukkut Thoriumimut inerteqqutaasinnaasup eqqunneqarnissaa, aammalu naleqassutsip killingisaanik aalajangersaanissaq siunertaralugu misissuinernek aallarniisoqassaaq.

Aalajangersakkanik eqquassinissaminut Naalakkersuisut piginnaaffilernissaat siunnersuutigineqarpoq, tamatuma kingornatigut uranimut naleqqiullugu pinngoqqaatinut radioaktiviusunut allanut § 1-imi inerteqqutaasoq atuutsinneqalerluni.

Aalajangersakkap nassatarisaanik aalajangersaavigineqartunik pinngoqqaatinut radioaktiviusunut allanut inerteqqusiineq tamanna pillugu nalunaarutip atuutsilernerani piffissamit tassannga siusinnerpaamik sunniuteqarsinnaalissaaq. Taamaalillutik pinngoqqaatinut radioaktiviusunut allanut siunissami inerteqqusiissutit akuersissutaareersunut sunniuteqassanngillat.

§ 1-imi inerteqqut pinngoqqaatinut radioaktiviusunut allanut attaveqarfiusup ilaatinnissaa atorneqalissappat pinngoqqaatinut radioaktiviusunut allanut akuerisatut naleqassutsit

killingisaassaannik aalajangiinissamut Naalakkersuisut piginnaaffilerneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Taamaalilluni siunnersuummi § 1, imm. 2-mi akuerisatut naleqassutsit killingisaat taamaallaat uranimit tunngasuuvooq, siunnersummilu ilaalerumaartussanut pinngooqqaatinut radioaktiviusunut allanut naleqquttuusariaqanngilaq.

Aammattaaq pinngooqqaatinik radioaktiviusunik pineqartunik taakkuninnga misissueeqqaarnermut, ujaasinermut imaluunniit piianermut akuersissutinik killilersuinernik aamma utertitsinernik Naalakkersuisut malittarisassianik aalajangiisinnaapput.

§ 3-mut

Aalajangersagaq aqquqgalugu aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu misissueeqqaarnermut, ujaasinermut aamma piianermut akuersissutinik utertitsinissamut imaluunniit allanngortitsinissamut Naalakkersuisunut toqqammavigisassaq siunnersuutigineqarpoq, tassalu siunnersuummi § 1-imut naapertuuttumik akuersissummi suliarisat isumagineqanngippata, imaluunniit isumagineqarsinnaanngippata.

Taamaalillutik akuerisatut naleqassutsit killingisaat qaangerlugu uranimik ataatsikkut piiaasoqartinnagu aatsitassanik kingusinnerusukkut piiaasoqartoqarsinnaanngitsoq nalilerneqassappat akuersissut tamarmiutillugu akuersissutip allanngortinnissaa, imaluunniit utertinneqarnissaa pillugit Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput.

Aalajangersagaq malillugu akuersissummik utertitsinissamut imaluunniit killilersuinissamut aqquqtaaq taamaallaat pisuni siunnersuummi § 1-imik naapertuuitsisumik misissueeqqaarneq, ujaasineq piiaanerlu pisinnaassanngippata taamaallaat atorneqassaaq.

Pisinnaatitsisummit pigisaqartut, taakkua suliaqarnerannut atatillugu aammalu uranimik peqarfeqartoq pasitsaassinerminni imaluunniit paasisaqarnerminni, aatsitassarsiorluni ingerlatassat inatsisit malillugit ingerlaannarsinnaandersut nalornilersimagunik, tamatuma paasinarsisinnissaa siunertalarugu Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfimmut saaffiginnissinnaapput. Taamaattoq isumalluutip erseqinnerusumik misissorneqareernerani aatsaat, nalinginnaasumik Naalakkersuisoqarfik suliassami aatsitassarsiorluni ingerlatassat inatsisinut naapertuunnerat pillugu inaarutaasumik oqaaseqarsinnaassaaq. Peqatigisaanik oqaatigineqassaaq, ingerlaavartumik nalunaarusiornernut pisinnaatitsisummit pigisaqartut ullumikkut Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfimmut nassiuttariigaannut atugassatut uranimit misissuinerit pillugit piumasaqaateqartoqartussaammat, tamannalu tunngavigalugu uranimik akoqarnera tamatumunnga pissutissaqalersitsisimappat, Naalakkersuisoqarfipis innaatitsisummit pigisaqartut ingerlaavartumik oqaloqatigineqartarnissaat aallarnereersimassallugu.

Siunnersuut tamakkiisuulluni akuersissutinut siunnersuutip atuutilernerata kingorna tunniunneqartunut atuuppoq, takuuk § 5. Uranimik il.il. misissuisarnissaq pillugu piumasaqaat taaneqartoq tamanna pissutigalugu aamma akuersissutinut atuutereersunut atuutinngilaq. Kisiannili siunnersuut akuersissutinut siunnersuutip atuutilerfiata ulluata kingorna tunniunneqartunut tamaginnut atuuppoq, ilangullugit piaanissamut akuersissutit aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutinut atuutereersunut nangissutigalugu tunniunneqartut. Taamaattumik aamma uranimik il.il. pisariaqartumik misissuisarnissaq, siunnersuutip atuutilereernerata kingorna piaanissamut akuersissutinik tunniussinernut tunngavissaatinneqassasoq aamma naatsorsuutigineqartariaqarpoq, aamma aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissut siunnersuutip atuutilinnginnerani tunniunneqarsimalluni pisoqarnerini.

Akuersissutini, nalinginnartut atugassarisani il.il. utertitsinissat imaluunniit killilersuinissat pillugit aalajangersakkanik Naalakkersuisut aalajangiisinhaassusaannik aalajangersagaq allannguiteqartitsinngilaq, soorlulusooq tamanna pillugu aqutsinermut inatsisitigut malittarisassiat nalinginnaasut tamakku naapertorlugit pisinnaassatillugu Naalakkersuisut akuersissutinik utertitsillutilluunniit killilersuisinnaassallutik.

Pisariaqartumut naleqqiullugu aalajangersakkat malillugit akuliunnerusunik Naalakkersuisut aalajangiisassannginnerat tunngavigisinneqarpoq. Assersuutigalugu siunnersummi § 1 akuersissuteqarfittut sumiiffiup annikillisinneratigut, imaluunniit akuersissummi aatsitassanik aalajangersimasunik pinngitsuuvisitsinikkut akuerineqarsinnaassappat akuersissutip utertinnissaa aallaaviatigut pisinnaasariaqanngilaq.

Siunnersuut taarsiissutitalimmik arsaarinnissuteqartarnernut inatsisaanngilaq, taamaattumillu annikillilerineq imaluunniit utertitseqqusineq tunngaviusumik inatsimmi § 73-imi pigisanik aalaakkaasunik illersuinermi taarsiissutitalimmik arsaarinnissuteqarnertut akuliunnertut isigineqartariaqarpat, aalajangersagaq atuutissanngilaq. Tamanna pillugu aamma takuuk imm. 3.3 matuma siulianiittoq.

Akuersissutinut utertinneqartunut imaluunniit killiligaasunut pisinnaatitsissummik piginnittunut taassiissuteqarnissat pillugit aalajangersakkanik aalajangiisoqanngilaq. Taamaalluni akuersissutinut annaasanut imaluunniit killilersimasanut pisinnaatitsissummik piginnittunut taarsiissuteqarnissamut siunnersummi tunngavissaqartoqanngilaq.

§ 4-mut

Siunnersummi aalajangersakkanik unioqqutitsinermut pineqaatissiissutinik aalajangersagaq tunngavoq.

Aalajangersagaq malillugu uranimik ilaqtumik aatsitassarsiornernut sunulluunniit atatillugu, ilangullugu akuerisatut pileqqaarfigisani naleqassutsinik taakkuninnga qaangiisunik uraneqartunut atatillugu pineqaatissiisoqarneq ajorpoq. Aatsitassarsiornernik

suliaqartoqarsinnaavoq, soorlu ujaasinerup nalaani ujaqqanut atorneqartussaanngitsunut misissugassanut imaluunniit qillerilluni misissugassanut atatillugu, immikkut isigisatut akuerisatut naleqassutsit killigaannik qaangiisunik uranimik piiasoqarluni, sulinilli ataatsimut isigalugu inerteqqummut aaqqiisummik naapertuutsitsisumik naammassineqarsinnaanera naatsorsuutigineqartuassalluni. Taamaalilluni siunnersummi § 1, imm. 2-mi suliarineqartutut uranip annertussusaanik naatsorsuinermut tassunga ataqatigiissillugu pineqaatissiisarnermut aalajangersagaq isagineqassaaq.

Tamatumunnga oqaatigineqassaaq aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu pisin-naatisisummik piginnittut ilisimatitsinissamut pisussaaffeqarnerat, aammalu uraneqarnerata paasineqarnerani tamanna tamatumunnga tunngavigitinneqartuuvoq. Taamaalillutik uranimik pigisaqartoqarneranik suliaqarnerminnut atatillugu, aammalu taamaattoqassaneranik pasillernermikkut imaluunniit paasisaqarnermikkut pisinnaatisisummik piginnittut aatsitassarsiornermik suliarisat inatsisiniq unioqqutitsinani nangeqqissinnaaneri pillugit nangaassuteqalersut tamatuma paasineqarnissaa siunertaralugu oqartussaasunut saaffiginnissinnaapput aamma saaffiginnittariaqarput.

Aammattaaq oqaatigineqarpoq, uranimik akoqarneranik uuttortaanernik ingerlatsisoqartussaassasoq, tamanna ilaatigut aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutinik tunniussinermi atugassarititaasuni nalinginnaasuniittussaammat.

Imm. 1-imut

Inatsimmi § 1-imut akerliusumik suliarisat isumaginerinut akileeqqusissutitut ittumik pineqaatissiisoqarsinnaanera aalajangersakkap nassataraa.

Imm. 2-mut

Imm. 1-imik unioqqutitsisut inatsisitigut inuttut naatsorsuussat allallu aamma unioqqutitaqarnermut akileeqquneqarsinnaanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Akileeqqusissutitut pineqaatissiissutit Nunatta Karsianut tussanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 4-mut

§ 2-p nassatarisaanik malittarisassianik atuutsitaalersutigut inerteqqutinik aalajangiussanik unioqqutitsinerni akileeqqusissuteqarnerit pillugit malittarisassianik aalajangiisoqarsinnaasoq aalajangersakkamit malitsigisitaavoq.

§ 5-imut

Aalajangersagaq siunnersuutip atuutsilernissaanut aamma ikaarsaariarfittut aalajangersakkanut tunngavoq.

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq siunnersuut inatsisip akuerineqareersup atuutilertussatut saqqummiunneqarnerata kingorna ullup tullianit atuutilissasoq. Tamanna Inatsisartut aamma Naalakkersuisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 31, imm. 1 malillugu atuuttunut naapertuuppoq, taanna malillugu Inatsisartut inatsisaasa atuutilertussatut saqqummiunneqarneranni ullup unnuallu kingorna ullup unnuallu aallartinnerani atuutilertussaallutik.

Imm. 2-mut

Inatsisip atuutilernerata kingornatigut akuersissutinut siunnersuut taamaallaat atuutsitaassasoq imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, takuuk imm. 1.

Akuersissutit, nalinginnartut atugassarisat il.il. nalunaarutaareersimasut siunnersummit sunnivigineqassannginnerat aalajangersakkap nassataraa. Taamaalilluni siunnersummit matuminnga akuersissuteqarnerup kingornatigut uranimik ilaqtumik ujaasinissamut akuersissut aamma atuutissaaq.

Paarlattuanik siunnersuutip atuutilernerata kingornatigut uranimik ilaqtumik akuersissutinik nutaanik ikaarsaariarnermut aalajangersakkap nassatarisaanik nalunaaruteqartoqarsinnaassanngilaq. Tamanna aamma ujaasinermut akuersissutaareersup sivitsorlugu iluaqteqarnissamut akuersissutaasut nalunaarutiginerannut atuuppoq. Tamatumta kingunerisaanik uranimik il.il. pisariaqtunik misissuisarnissaq, siunnersuutip atuutilernerata kingorna piaanissamut akuersissutinik tunniussinermut, tunngavissaatinneqassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Taamaalilluni siunnersuutip atuutilernerata kingornatigut, aamma siunnersuutip atuutilernerera sioqqullugu uranimik ilaqtumik ujaasinissamut akuersissummik peqartunut pisinnaatitsissummik piginnittunut uranimik piaanissamut akuersissummik nalunaaruteqartoqarsinnaassanngilaq. Maannakkut aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 29, imm. 2 malillugu uranik paasineqartunut piaanissamut akuersissummik pissarsinissamut pisinnaatitsissummik piginnittut nalinginnaasumik killilimmik pisinnaatitaaffeqaraluarpata tamanna atuuttuussaaq.

Ilanngussaq: Oqartussanut kattuffinnullu tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersummut missingiut piffissami ulloq 2. juli 2021 aallarnerfigalugu ulloq 2. august 2021 tikillugu oqartussanut, kattuffinnut il.il. makkununnga tusarniaassutigalugu nassiunneqarsimavoq:

Asiaq, Avannaata Kommunia, AvataQ, DCE Nationalt Center for Miljø og Energi, GEUS, Greenland Oil Spill Response A/S, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Sulisitsisut, Pinngortitaleriffik, Kalaallit Nunaanni Politiit, ICC Kalaallit Nunaat, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, Nunatta Katersugaasivia, Nuna Advokater, Nunaoil A/S, Nunatsinni Advokatit/Grønlandske Advokater, NUSUKA, Nuummi Ujaqqerituut Peqatigiiffiat – Kalaallit Nunaat, Inatsisartut Ombudsmandiat, Qeqqata Kommunia, Rigsombudsmandi, S.I.K., SPS, Telepost A/S, Kalaallit Nunaanni Ilanngaaseriffik, Transparency Greenland, UNESCO-mi aqutsisooqatigiit, Verdensnaturfonden, AVATAQ, Peqatigiiffik URANI NAAMIK Narsaq, Det Økologiske Råd, Vedvarende energi, Nuup Kangerluata Ikinngutai, Narsap aamma Qassiarsuup eqqaanni savaatillit, NOAH Friends of the Earth Denmark, Greenland Ruby A/S, Anglo American Exploration Overseas, Greenland Minerals A/S, Greenland Feldspar Aluminium Resources, Rimbal Pty. Ltd., FBC Mining (BA) Limited, Greenland Vanadium Energy Resources ApS, Disko Exploration Ltd., Nalunaq A/S, CGRG Ltd., Skaergaard Mining A/S, North American Nickel Inc., Orano Mining, Orano Mining, Longland Resources Limited, Graphite Fields Resources Ltd., Obsidian Mining Ltd, Halmare Resources s.r.o, GEFIB s.r.o., Skaergaard Mining A/S, Greenland Silver Moly Resources ApS, Copenhagen Minerals Inc., Dundas Titanium A/S, Greenland Gold s.r.o, Bluejay Mining Plc, Zawar Natural Resources Pvt. Ltd., Resource 500 FeVTi Ltd., White Eagle Resources Limited, White Fox Resources Limited, GREENLAND RESOURCES Inc., Greenfields Exploration Ltd, 21st NORTH ApS, Hudson Greenland A/S, Ironbark A/S, London Mining Greenland A/S, Northground Ltd., Stallion Resources Limited, Challenge Holdings Ltd, Eclipse Metals Limited Greenland, Greenland Anorthosite Mining ApS, Black Angel Mining A/S, Bright Star Resources Limited, Alien Metals Ltd., R500 Greenmin Ltd., TANBREEZ Mining Greenland A/S, Navella AB, De Beers Marine (Pty) Ltd, Zawar Natural Resources Pvt. Ltd. og Xploration Services Greenland A/S.

Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik oqartussanit, kattuffinnit suliffeqarfinniillu makkununnga tusarniaanermut akissuteqaammik tigusaqarpoq:

Kalaallit Nunaanni Politimesteri, GEUS, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqqata, Kommune Sermersooq, Inuit Circumpolar Council (ICC), Urani Naamik Peqatigiiffik Narsaq, CGRG s.r.o., Greenland Gold s.r.o., Nuna Advokater, Greenland Minerals Ltd., NOAH, Vedvarende Energi, Tanquem JA les Nuclears, Halmare Ressources, GEFIB s.r.o., Australian Conservation Foundation, Hudson Ressources Inc., Ironbark Zinc Ltd., AEX Gold, Transparency International Greenland, Montescola, Orano Mining, Northground s.r.o.,

Ressource 500 Group, Sulisitsisut (GE) aamma Sulinermik Inuuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK).

Matuma kinguliani tusarniaanermut akissuteqaatini tiguneqartuni immikkoortut pingaarnersaat issuarneqarput. Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfíup tusarniaanermut akissuteqaammut oqaaseqaatai uingasumik allassimapput.

Kattuffiit il.il. arlallit uranimik misissueqqaarnissamut, misissuinissamut aamma piaanissamut inerteqquteqarnermik atuutsitsilernissaq taperserpaat. Inuit Circumpolar Council (ICC), Urani Naamik Peqatigiiffik Narsaq, NOAH, Vedvarende Energi og Tanquem JA les Nuclears, Australian Coservation Foundation, Montescola aamma Kommune Sermersooq taamaalilluni taamaaliorput. Peqatigisaanik kattuffiit il.il. arlallit siunnersummut akerliupput imaluunniit isornartorsiuillutik oqaaseqaatinik imaluunniit apeqqutinik arlalinnik saqqummiillutik, kattuffiit il.il. aalajangersimasut teknikiunerusunut oqaaseqaatinik nassiussiinnarlutik.

Ingerlatseqatigiiffik GEFIB s.r.o. apeqquteqarpoq siunnersummi nunap sannaani aatsitassarsiorluni misissuinernik ingerlataqarnerit tamarmik unitsinneqarnissaat siunertaavingersoq.

Naalakkersuisut aatsitassarsiorluni ingerlatassanut tapersersuippu aammalu siunissami aatsitassanut suliassaqarfík innuttaasunut tamaginnut iluaqutaasumik Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerani annertunerusumi ilaaliassasoq takorluugaqarlutik. Kalaallit Nunaanni uranimik piiasoqassanngitsoq imaluunniit uranimik Kalaallit Nunaanni piiarneqartumik tuniniaasoqassanngitsoq pillugu Naalakkersuisut tunngaviusumik aalajangiinerisa piviusunngortinnissaa, siunnersummi taamaallaat siunertaavoq.

Sulisitsisut, Nuna Advokater, Ressource 500 Group aamma Halmares Ressources kiisalu ingerlatseqatigiiffiit Ironbark Zinc Ltd., Greenland Minerals Ltd. aamma CGRG s.r.o. oqaatigaat siunnersuut aatsitassarsiornermut suliffissuarni nalornilersitsisoq aammalu aningaasaleerusussuseqannginnerulersitsisoq.

Inerteqquteqarnissap siunnersuutigineqartup aatsitassarsiorluni suliffissuarni aningaasaliinerit aalajangersimasut ajornarsisittussaagai Naalakkersuisut akueraat, tassami maannakkut uranimut imaluunniit 100 ppm sinnerlugu uranimik akulinnut siunnerfilimmik aatsitassarsiorfíssanut akuersissummik pissarsisoqarsinnaajunnaarmat. Peqatigisaanik Naalakkersuisut aatsitassarsiorluni ingerlatassanut tapersersuippu aammalu siunissami aatsitassanut suliassaqarfík innuttaasunut tamaginnut iluaqutaasumik Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerani annertunerusumi ilaaliassasoq takorluugaqarlutik. Taamaattumik taakkua aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut siunnersuummullu matumunnga naapertuuppata, aatsitassarsiorluni suliffissuarni aningaasaliisarnerit ingerlaannarnissaat Naalakkersuisut tikilluaqquaat. Siunissami aatsitassanut suliassaqarfík innuttaasunut tamaginnut

iluaqutaasumik Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerani annertunerusumi ilaalissasoq Naalakkersuisut suli takorluugaqarput. Siunnersuutip aatsitassarsiorfissat qanittumi pisussat aalajangersimasut akornusersinnaagai Naalakkersuisut akueraat, kisianni pinngoqqaatinut qinggaornernik ulorianartunik akulinnut suliassaqarfimmut akisussaassusilimmik politikkeqarneq siunissami inuiaqatigiinnut iluaqutaassasoq qularutiginngilluinnarlugu.

Sulisitsisut oqaatigaat urani pinngoqqaatinuit allaniit avatangiisinut mingutsitsinerusanngitsoq, aammalu assersuutigalugu aqerloq aamma fluor avatangiisinut tunngatillugu iliuuseqarfijuminaanneruneraat. Sulisitsisut tassunga atatillugu siunnersuutigaat siunnersummi pinngoqqaatinut aalajangersimasunut piumasaqaatinik aalajangersaasoqassanngitsoq, kisiannili isumannaallisaaneq, peqqinnissaq, avatangiisit isumalluutinillu atorluaaneq kiisalu inuiaqatigiinni piujuartitsinissaq annertunerusumik ukkatarineqassasut. Sulisitsisut tassunga atatillugu isumalioqatigiissitamik imaluunniit ataatsimiitaliamik pilersitsinissaq siunnersuutigaat.

Kalaallit Nunaanni uranimik piiaanissamik unitsitsinissaq Naalakkersuisut politikkikkut kissaatigaat. Taamaattumik Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq tamatumunnga maleruagassanik erseqqarissunik aalajangersaanissaq pissusissamisoornerpaasussaasoq. Isumannaallisaaneq, peqqinnissaq, avatangiisit isumalluutinillu atorluaaneq il.il. pillugit maleruagassanik aalajangersaanissaq siunnersummi matumani siunnerfigineqanngilaq, tassami mianerisassat taakkua aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi suli atuuttumi aammalu ingerlatassanut siunnersummi matumani pineqartunut ilaasunut atuuttumi, isumagineqarmata. Aatsitassarsiorluni ingerlatassat mianerisassanut taakkununnga naapertuutumik pisinnaanissaat qulakteerniarlugu, akuersissutinik tunniussinissaq sioqqullugu aatsitassanut oqartussat suli siunnersortinit avataaneersunit isumasioqateqartassapput. Tamanna aamma assersuutigalugu aqerlunik aamma fluorinik passussinermut tunngatillugu atuuppoq.

Ingerlatseqatigiiffit Greenland Minerals Ltd.-p aamma CGRG s.r.o.-p siunnersuutigaat 100 ppm-init qaffasinnerusumik naliusunut killissat aalajangersarneqassasut.

Naliusunut killissaliussat 100 ppm-imut aalajangersarnissaat politikkikkut toqqarneqarpoq. Tamanna mianerisassanik akerleriittunik assigiinngitsunik oqimaaqatigiissaarineruvoq, ilanngullugu suliffissuit mianerineqarnissaasa, avatangiisiniq, isumannaallisaanermik, innuttaasut kissaataannik il.il. mianerinninnissamut sanilliunneqarnera. Naliusunut killissaliussap 100 ppm-imut aalajangersarneqarnerani Naalakkersuisut isumaqarput aatsitassanut uranimit allaanerusunut siunnerfilimmik annertuumik aatsitassarsiorfimmik ingerlatsisoqarsinnaasoq.

Ingerlatseqatigiiffit Orano Mining-p aamma Greenland Minerals Ltd.-p oqaatigaat naliusunut killissaliussaq 100 ppm assersuutigalugu kuultisiorluni aamma kanngussassiorluni misissueqqaarnermut misissuinermullu atatillugu sukannerpallaartoq, taakkua sumiiffimmuit

aalajangersimasumut naliusunut killissaliussaq qaangerujussuarlugu annertussusilimmik uraneqartumut attuumassuteqarsinnaammata.

Isumalluuit tamarmiusut aguaqatigiissillugu uranimik 100 ppm-imik naliusunut killissaliussatut aalajangersagaasumik annertunerusumik, taamaalillunilu pinngortitami pissusissamisoortumik naliusunit annertunerusumik, akoqarlutik aatsitassarsiorfissat Naalakkersuisut kissaatigingilaat. Isumalluuit uranimik akoqarnerat 100 ppm inorlugu annertussuseqarpat, assersuutigalugu kuultisiirluni kanngussassiorlunilu misissueqqaarneq aamma misissuineq suli ingerlanneqarsinnaassaaq. Assersuutigalugu aatsitassani misissugassani aamma qillerinermit misissugassani immikkoortunik 100 ppm sinnerlugu uraneqarfinnik peqaraluartoq, tamanna aamma atuutissaaq.

Ingerlatseqatigiiffiit Northground s.r.o., GEFIB s.r.o. aamma CGRG s.r.o. isumaqarput Kalaallit Nunaat tamakkerlugu uranimit naliusunut killissaliussaq assigitsillugu aalajangersaaneq ajornartorsiutitaqartoq, tassami Kalaallit Nunaat annertoorujussuuvoq aammalu ujarassiornikkut ilutsit assigiiungitsorpassuullutik. CGRG s.r.o. tassunga atatillugu siunnersuuteqarpoq, allatut iliuusissatut ujaqqap suminngaaneerfia apeqquaatillugu uranimit naliusunut killissaliussat 100 ppm-imut qaffasinnerusumik killissalerneqassasut.

Naliusunut killissaliussap 100 ppm-imut aalajangersarneqarnissaa politikkikkut aalajangiineruvoq, tamannalu peqatigisaanik suliffissuarnut atugassarititaavoq ersarissoq paassiumartorlu. Naliusunut killissaliussap 100 ppm-imut aalajangersarneqarnerani peqatigisaanik uranimik pinngortitami peqarnera nunami sumiiffiit, ujaqqat suunerat il.il. apeqquaalluni allanngorarsinnaasoq sillimaffigineqarpoq.

Kattuffiit NOAH, Vedvarende Energi aamma Grup de Cientifics i Tècnics per un Futur No Nuclear oqaatigaat, uranimit naliusunut killissaliussaq 100 ppm siunnersuutigineqartoq qaffasippallaartoq aammalu uranimit aamma thorium-imut naliusunut killissaliussaq ataatsimut katillugu 50 ppm-imik annertussusilerneqassasoq siunnersuutigalugu.

Inatsisissatut siunnersuut soqutigisanik mianerisassanillu assigiiungitsunik oqimaaqatigiissaariviivoq. Naalakkersuisut isumaqarput uranimit 100 ppm-imik naliusunut killissaliineq naammattumik appasisssuseqartoq aammalu siunnersuutip siunertaata pingaernerup qulakeernissaanut naliusunut killissaliussaasoq illersorneqarsinnaasoq. Peqatigisaanik annertuumik Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfimmik ingerlatsiinnarsinnaaneq naliusumut killissaliussami ajornarunnaarsinnejqarpoq. Oqaatigineqassaaq thorium-imut naliusunut killissaliisinnaaneq siunertaralugu misissuinermik Naalakkersuisut aallartitsiniarmata.

Kattuffiit NOAH, Vedvarende Energi aamma Grup de Cientifics i Tècnics per un Futur No Nuclear, Finlandimi maleruagassat innersuussutigalugit siunnersuutigaat ukiumut uranip

katersorneqartup ataatsimut katillugu annertussusissaanut akuerisaasumut 10 tonsimik killissaliineq atuutsinnejalissasoq.

Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq siunnersuutip siunertaata qulakkeernissaanut 100 ppm-imik naliusunut killissaliussamik aalajangersaaneq naammattoq. Taamaattoq oqaatigineqarpoq, aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu suliassamut akuersissummik tunniussisoqassanersoq (taamaassappallu akuersissut qanoq ilusilorsorneqassanersoq) nalilersuinermi, isumalluutip agguaqatigiissillugu uranimik akoqarnera apeqqutaatinngagu, ataatsimoortuni uranimik passussineq, ilaatinnejartussaasoq.

Kattuffiup Montescolap ilaatigut oqaatigaa naliusunut killissaliussaq 100 ppm taamaallaat ilaatigut peqqinnissamik avatangiisinillu mianerinninnissamik tunngavilersuutitaqartoq, aammalu 100 ppm-imik naliusunik killissaliinerup peqqissutsikkut avatangiisitigullu sunniutigisassaannik erseqqinnerusumik misissuinerit tamatumunnga pisariaqartitsisoqartoq paasinarsisippagu, naliusunut killissaliussap allaffissornikkut appartinneqarsinnaanissaa Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfip qulakkeertariaqaraluaraa.

Aatsitassarsiorluni ingerlatassanut atatillugu peqqinnissap avatangiisillu mianerineqarnissaat aatsitassanut ikummatisanullu inatsimi maleruagassiiivigneqarnera ingerlaannarpoq. Suliassaq akuerineqarsinnaanersoq, ilanggulligit peqqissutsikkut avatangiisitigullu mianerisassat, taamaassappallu piumasaqaatit suut atuutsinnejassanersut, aatsitassanut oqartussat, oqartussat teknikkinut siunnersortai isumasioqatigalugit aalajangiisussaapput. Uranimut naliusunut killissaliussatut aalajangersarneqartup 100 ppm-unerani tamanna allanngortinneqannigilaq. Taamaalilluni aamma uranimik 100 ppm inorlugu annertussusilimmik akoqaraluartoq, ilaatigut peqqissutsimut avatangiisinullu mianerisassat tamanna pisussaatippagu, aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu suliassamut itigartitsisoqarsinnaavoq.

Neqeroortitsineq tunngavigalugu immikkut ilisimasalinnik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik, siunnersuummi naliusunut killissaliussatut aalajangersakkamut oqaaseqaateqartussanik, nunani tamalaani ataatsimiititaliamik pilersitsisoqassasoq, ingerlatseqatigiiffiup CGRG s.r.o.-p siunnersuutigaa.

Naliusunut killissaliussap 100 ppm-imut aalajangersarneqarnissa politikkikkut aalajangi-ineruvoq. Naliusunut killissaliussamut aalajangersakkamut tunngaviusut inatsisisssatut siunnersuummut nassuaatini erseqqinnerusumik nassuiardeqarput.

Aatsitassarsiorluni ingerlatassanut naliusunut killissaliussamik aalajangersaasoqarani, tailingsinut inissiivinni pinngoqqaatinut qinngorernik ulorianartunik akulinnut naliusunut killissaliussanik aalajangersaasoqassasoq, Ressource 500 Group siunnersuutigaa.

Pinngooqqaatit qinngornernik ulorianartunik akullit, ilanngullugu urani, tailingsinut inissiivinniitut, qanoq akoqartiginissaat, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu qinnuteqaatip suliarineqarnerata ingerlaneranut atatillugu avatangiisirut oqartussat taakkualu teknikkikkut siunnersortaasa nalilersuisarneranni ilaatinneqareerpoq. Siunnersummut matumunnga nassuaatini allassimasutut, inissiisarneq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi taamaalilluni maledruagassiivigineqareerpoq, taamatullu pisoqartarnera ingerlaannassaaq.

Ingerlatseqatigiiffiup Orano Mining-ip siunnersuutigaa, tamanna peqatigisaanik uranimik piiaanissamut pisinnaatitsinngitsoq pillugu uranisiorluni misissueqqaarnissamut aamma misissuinissamut akuersissutini atugassarititaasunik immikkut ittunik atuutsitsilernikkut, uranisiorluni misissueqqaarnissaq aamma misissuinissaq akuerineqassasoq.

Kalaallit Nunaanni uranimik piiaasoqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigingilaat, aammalu siunnersummi matumani siunertaavoq tamatumunnga maledruagassanik atuutsitsilernissaq. Orano Miningimiit siunnersuutigineqartutut iliornissaq oqartussanut imaluunniit suliffissuarnut siunertaqarsorinanngilaq, tassami misissueqqaarnerup misissuinerullu piiaanermik kinguneqarnissaa siunertaasariaqanngimmat. Uranimik piiaanissaq akuerisaasussaanngimmat, kingusinnerusukkut piiaanissap akuerineqarnissaa periarfissaqarani misissueqqissaartoqassappat misissuisoqassappallu, tamanna nalilinnik maangaannartitseqataasinnaassasoq naliliisoqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffiup Greenland Minerals Ltd.-ip tikkuarpaa, uranisiorfissarpiaat aamma urani annikitsuinnarniilluni suliassat allat siunnersummi immikkoortinnejartariaqaraluartut.

Siunnersummi taamatorpiaq pisoqartoq Naalakkersuisut isumaqarput. Naalakkersuisut siunertaraat, ilaatigut Kalaallit Nunaanni uranimik piiaasoqassanngitsoq imaluunniit uranimik Kalaallit Nunaanni piiarneqartumik tuniniaasoqassanngitsoq, ilaatigut isumalluutini urani agguaqatigiissillugu akuusoq 100 ppm sinnerlugu annertussuseqartillugu aatsitassarsiorfimmik ingerlatsisoqannginnissaa. Taamaalilluni siunnersummi § 1, imm. 1-imi suliassat suulluunniit uranimit siunnerfeqartinneqartut inerteqqutigineqarput, siunnersummi § 1, imm. 2-imi urani "annikinnerusumik" katersuussimalluni (agguaqatigiissillugu 100 ppm inorlugu) takussaalluni suliassat allat ajornartinnejaratik.

GEUS-ip inassutigaa erseqqissarneqassasoq, oqaaseq urani paasineqassasoq pinngooqqaat urani, uranoxide-t akerlianik, soorlu geokemisk-imik misissueqqissaarnerit nalinginnaasumik takutikkaat.

"Urani" isumaqartinneqartoq pinngooqqaat urani, naleqquttumik ersarissoq Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq. Tamatumani aamma siunnersuutip ataqtigiiinnera malinneqarpoq, ilanngullugu § 2 malillugu "pinngooqqaatit qinngornernik ulorianartunik

akullit allat” uranimit allaanerusut pineqartunut ilaatilerlugin, siunnersuut annertusitinneqarsinnaammat.

Ressource 500 Group-ip siunnersuutigaa saffüugassat qinngorernik ulorianartunik akullit tamarmik siunnersuummi pineqartunut ilaasut, allattorneqassasut.

Urani kisimi maannakkorpiaq inerteqquteqarnermi siunnersuutigineqartumi pineqartunut ilaatinneqarpoq.

GEUS-ip § 1, imm. 2-mut tunngatillugu oqaatigaa, oqaaseq ”agguaqatigiissillugu” GEUS-ip paasinninnera malillugu nassuiarlugaanngitsoq. Aatsitassarsiorluni misissuinerup nalaani uranimik akoqarnera pillugu ilisimasanut misissugassat ataasiakkaat, qillerilluni misissugassat il.il. aallaavagineqartarpuit. Misissugassat ataqtatigiinnit attuumassutilinnit tigusaappata, GEUS malillugu misissugassanit ataasiakkaanit agguaqatigiissitsinermi naliusut aatsaat pingaaruteqartussaapput, aammalu misissugassat ataasiakkaat uranimik akoqarnerat naliusunut killissaliussanit annertunerulluni, kisianni isumalluummi tamarmiusumi piumasaqaatit naammassineqarsimallutik, pisoqarsinnaasarloq. GEUS-ip aamma tassunga atatillugu siunnersuutigaa, ingerlatassat aatsitassanik qinngorernik ulorianartunik akoqanngitsunik aatsitassarsiorluni misissuinermk suliaqarluni ingerlanneqartut pisinnaatitsisummik pigisaqartup uppermarsarsinnaassagaa tunngavissaatillugu, ujaqqanut misissugassatut tiguneqartunut aamma qillerilluni misissugassanut tamaginnut uranip 100 ppm-nik annertussuseqarnissaanut ilaatisinngiffiusumik oqaasertaliisoqassasoq.

Uranimik agguaqatigiissillugu akoqarnera isumalluut tamarmiusoq tunngavigalugu naatsorsorneqassasoq, maannakkut siunnersuummi § 1, imm. 2-mi ersarissumik allassimalerpoq, taamatullu qillerilluni misissugassanut ataasiakkaanut il.il. atatillugu uranimik naliusunut killissaliussaq sinnerlugu annertussusilimmik peqarnera suliassap piviusunngortinneqarnissaanut taamaalilluni akornutaanngitsoq, aalajangersakkamut nassuaatini allassimalerluni. Tamanna aamma tunngavigalugu ujaqqanut misissugassanut aamma qillerilluni misissugassanut naliusunut killissaliussanit ilaatisinnginnermik atuutsitsilernissaq pisariaqarsorineqanngilaq.

GEUS malillugu § 1, imm. 2-mi oqaaseq ”aatsitassaq” misissueqqaarnermut aammalu siusinnerusukkut misissuinermut atatillugu atorneqarsinnaanngilaq, tassami aatsitassap akuissusaanik naatsorsuineq ineriartortuartuusarmat.

Aalajangersakkami tassungalu nassuaatini maannakkut allassimalerpoq, ”isumalluummi” uranip agguaqatigiissillugu akui naliusunut killissaliussat inorlugit annertussuseqassasut aammalu ”aatsitassat piiarneqartut” pineqanngitsut.

Isumalluummi uranip akuissusaq qaqugukkut naatsorsorneqartassanersoq piffissamik aalajangersaasoqassasoq GEUS-ip siunnersuutigaa. GEUS-ip taamaassanngippat

siunnersuutigaa, akuissusaa allanngorpat, tamatuma kingorna naliusunut killissaliussaq qaangerneqarluni, pisinnaatitsissutip atorunnaarneranik tamanna malitseqassasoq, erseqqissarneqassasoq.

Isumalluummut taassumalu uranimik akoqarneranut nassuaaneq, malitassat aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu peqarfinnik paasinarsisitsinermut atuuttut assingi aallaavigalugit pisassasoq, aalajangersakkamut nassuaatini naatsorsuutigineqarpoq. Peqatigisaanik nassuaatini erseqqissarneqarpoq tassunga atatillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup nalunaarusiornermut malitassat pitsaasut aammalu nunani tamalaani akuerisaasut atussagai. Tamatuma saniatigut nassuaatini erseqqissarneqarpoq, pisinnaatitsissummik pigisaqartut isumalluummik naatsorsuinerat pillugu oqartussat nakkutiginnittussaasut, pisariaqarpallu aalajangiisussaallutik, ilanngullugu oqartussat teknikkinut siunnersortaasa akuutinnerisigut. Taamaattumik isumalluutip naatsorsorneqartarnerata annertunerusumik erseqqissarnissaa pisariaqarsorineqanngilaq imaluunniit siunertamut iluaqutaasorineqarani.

Naliusunut killissaliussaq 100 ppm-imik annertussusilik naammassineqarsimaneroq, suliassap killiffiani siusissumi paasiuminaassinggaasoq Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup eqquumaffigaa akueralugulu. Siunnersuummi § 1, imm. 2 malillugu, suliassap piviusunngortinnejarsinnaanissaanut, isumalluutip tamarmiusup agguaqatigiissillugu uranimik akoqarnera 100 ppm inorlugu annertussuseqartussaavoq. Aalajangersakkamut nassuaatini allassimasutut,iminut akilersinnaassutsimut misissuinermik suliaqarnermi imaluunniit nalunaarusiami allami aatsaat isumalluutip agguaqatigiissillugu uranimik akoqarnera paasineqarajuppoq. Tamatuma kingorna nassuaatini allassimasutut, amerlanertigut tamanna tunngavigalugu, taamaattumillu aatsaat taamaalinerani, naliusunut killissaliussaq naammassineqarsinnaaneroq, nalilorsorneqartarpoq. Naliusunut killissaliussaq naammassineqarsimanngitsoq imaluunniit naammassineqarsinnaanngitsoq pisinnaatitsissummik pigisaqartumut piffissami siusissumi ersarippat imaluunniit ersarittariaqarsimagaluarpat, misissueqqaernerup, misissuinerup piiaanerullu ingerlatiinnarneqarnerat taamaakkaluartoq aalajangersakkamik unioqqutitsinerusussaavoq. Isumalluutip uranimik akoqarnera pillugu inaarutaasumik nalunaarusiamik suli suliaqartoqarsimanngitsoq innersuussutigalugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup inerteqquqteqarnermk avaqqutaarisinnaanera, tamatumani pinngitsoortinneqassaaq.

GEUS-ip siunnersuutigaa ujaqqanut misissugassanut aamma qillerilluni misissugassanut ilisimatusarnermut naleqarsinnaasunut atatillugu uranimut igitsisussaatitaanermik aalajangersaasoqassanngitsoq.

Siunnersuummi igitsisussaatitaanermik aalajangersaasoqanngilaq. § 1, imm. 2-mut nassuaatini oqaatsip "iginneqassaaq" allanngortinnejarneratigut uunga "iliuuseqarfigineqassaaq", tamanna erseqqissarneqarpoq. Tamatuma kingorna nassuaatini allassimalerpoq, uranip iliuuseqarfigineqarnera aatsitassanut inatsisini, tamatumunnga

maleruagassanut, ilanngullugit eqqagassanik passussineq aamma aatsitassanik naapertuuttumik piiaaneq pillugit, atuuttunut naapertuuttumik pissasoq.

Nuna Advokater siunnersuutigaa aatsitassarsiorluni ingerlatassat immikkuullarissut inatsisit malillugit ingerlaannarsinnaanersut paasinarsisinnissa siunertalarugu oqartussanut saaffiginnissinnaaneq inatsimmut nassuaatini taaneqartoq erseqqissarneqassasoq aammalu inatsisip oqaasertaanni ilanngullugu allanneqassasoq.

Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfíup isumaa malillugu aalajangersagaq taamaattoq pisinnaatitaaffinnik imaluunniit pisussaaffinnik pisortat ingerlatsinerannut inatsisini maledruagassat malillugit pisussaariinngitsunik malitseqartussaanngilaq. Aammalu isumalluutip erseqqinnerusumik misissorneqarnera naammassippat, suliassami aatsitassarsiorluni ingerlatassat inatsisinik malinniffiunersut pillugu Naalakkersuisut nalinginnaasumik aatsaat inaarutaasumik oqaaseqarsinnaalertussaasut, inatsimmut nassuaatini erseqqissarneqarpoq. Aammattaaq ingerlaavartumik nalunaarusiornernut pisinnaatitsissummik pigisaqartut ullumikkut Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfimmum nassiuttussaariigaannut, atugassatut uraninut misissuinissat pillugu piumasaqaateqartoqassasoq, aammalu uranimik akoqarnera tamatumunnga pissutissaqalersitsissappat, Naalakkersuisoqarfík tamanna tunngavigalugu pisinnaatitsissummik pigisaqartunut ingerlaavartumik oqaloqateqarnissaq aallartissagaat, nassuaatini ilanngunneqarpoq.

Nuna Advokater allapput pinngoqqaatinik qinngorernik ulorianartunik akulinnik allanik inerteqquteqarneq kiisalu tamatumunnga naliusunut killissaliussat pillugit maledruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqartariaqanngikkaluartut. Nuna Advokater isumaqarpoq tamanna taamaallaat inatsisip allanngortinneratigut atuutsinneqalersinnaasoq.

Inatsisartunut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani siunnersuutip siunertaanut pingarnermut inatsisiliortut isummertussaapput. Misissuinerit aammalu kingusinnerusukkut ilisimasat takutippassuk, assersuutigalugu avatangiisini imaluunniit isumannaallisaanermik pissuteqartumik pinngoqqaatinut qinngorernik ulorianartunik akulinnut allanut inerteqquteqarnissaq pisariaqartoq, maledruagassat taamaattut sapinngisamik sukkanerpaamik eqaannerpaamillu aalajangersarneqarsinnaanissaat eqqornerpaasussaasoq Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfík isumaqarpoq. Taamaattumik siunnersuummi § 1, imm. 1 malillugu inerteqquteqarneq aamma pinngoqqaatinut qinngorernik ulorianartunik akulinnut allanut atuuttoq pillugu aalajangersakkanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut pillugu siunnersuut saqqummiunneqarpoq.

Pinngooqqaatinik allanik, ilanggullugit aatsitassat qaqutigoortut (Rare Earth Elements), ilangussinissamut piginnaatitsissutitut aalajangersakkap Naalakkersuisunit atorneqarnissaa isumanerluutigalugu ingerlatseqatigiiffiup CGRG s.r.o.-p oqaatigaq.

Piginnaatitsissutitut aalajangersakkami taamaallaat pinngooqqaatit qinngorernik ulorianartunik akullit pineqartunut ilaatinneqarput. Tassunga atatillugu thorium pillugu maleruagassanik aamma aalajangersaasoqassanersoq paasinarsisinnissaa siunertaralugu, misissuineq aallartinneqassaaq.

Kommune Kujalliuup aamma kattuffiup Montescola-p siunnersuutigaat inatsisissatut siunnersummi § 1 malillugu inerteqquteqarnermi aamma thorium pineqartunut ilaatinneqartariaqarluartoq.

Naalakkersuisut maannakkorpiaq taamaallaat uranimit inerteqquteqarneq pillugu siunnersummik saqqummiussiniarput. Taamaattoq oqaatigineqartutut, thorium-imut maleruagassanik aamma aalajangersaasoqassanersoq, taamaassappallu naliusunut killissaliussaq akuerisaasoq qanoq ittariaqarnersoq, tamatuma paasinarsisinnissaa siunertaralugu, peqatigisaanik misissuineq aallartinneqassaaq.

Pinngooqqaatinut qinngorernik ulorianartunik akulinnut allanut naliusunut killissaliussanik atuutsitsisoqalinnginnerani soqutigisaqartut tamarmik, ilanggullugit innuttaasut, akuutinneqarnissaat, paassiumartitsinissaq takorlooruminartitsinissarlu Naalakkersuisut qulakkiissagaat, siunnersummut nassuaatini allassimasariaqarluartoq, kattuffiup Transparency International Greenland-ip siunnersuutigaat.

Nalunaarummut missingiusiaasussat pinngooqqaatit qinngorernik ulorianartunik akullit allat pillugit maleruagassanik imaqtut tusarniaassutigalugit nassiinneqassapput, aammalu maleruagassanik taamaattunik suliaqarnermi suliffissuit innuttaasullu akuutinnissaat Naalakkersuisut sulissutigissavaat.

Ingerlatseqatigiiffiit Northground s.r.o, CGRG s.r.o aamma Ironbark Zinc Ltd. oqaatigaat oqartussat siunnersummi § 3 malillugu akuersissutnik annikillitsinissamut imaluunniit utertitseqqusinissamut pisinnaatitaaffeqarnerat aatsitassarsiorfissanik piviusunngortitsinissamut periarfissanik nalornilersitseqataasoq.

Pisortat ingerlatsinerannut inatsisini nalinginnaasuni maleruagassat malillugit pisuni aalajangersimasuni akuersissut aamma annikillileriffigineqarsinnaavoq imaluunniit uterteqquneqarsinnaalluni. § 1-imik pisariitsumik paassiumartumillu inerteqquteqarnermut aaqqissuussinermik atuutsitsisoqalerpoq, aammalu pisinnaatitsissummit pigisaqartut inerteqquteqarneq taanna malissinnaanagu pisoqartillugu aatsaat, siunnersummi § 3 malillugu akuersissut annikillileriffigineqarsinnaavoq imaluunniit uterteqquneqarsinnaalluni. Siunnersummi § 3-mi taamaalilluni oqartussat siunnersummi § 1-imik inerteqquteqarnermut

aaqqissuussinermik atuutsitsisinnaanissaat qulakkeerneqaannarpoq, taamatullu ingerlatassat ingerlatiinnarneqarnerat inerteqquteqarnermik unioqqutitsinerussanersoq pisinnaatitsisummiq pigisaqartut paasinarsisissinnaanissaannut iluaquataasussaalluni.

Nuna Advokater tikkuarpaat, siunnersuummi § 1-imut naapertuuttumik piiaasoqarsinnaanngitsoq pisinnaatitsisummiq pigisaqartumut ”paasinarluni imaluunniit paasinartariaqaraluarluni” pisoqartillugu, siunnersuummi § 1-imut nassuaatit malillugit pisinnaatitsisummiq pigisaqartut Naalakkersuisunut paasissutissiisussaatitaasut. Nuna Advokater tassunga atatillugu allappoq, tamanna pisinnaatitsisummiq pigisaqartumut kinaassusersiortumik naliliinissamik pisussaaffiliisoq, taannalu aamma § 3 malillugu Naalakkersuisut qaqpukkut akuersissummiq utertitseqqusisinnanerannut, imaluunniit § 4 malillugu pisinnaatitsisummiq pigisaqartup qaqpukkut pineqaatissinnejarsinnaaneranut tunngatillugu nalornissuteqarnermik malitseqartoq. Nuna Advokater allappoq pineqaatissiinerit kinaassusersiortumik nalilersuinermut ataqtigiiqsinneqarnerat inatsisitigut isumannaassutsimut tunngatillugu isumanerlunnartoq.

Pissutsit taakkua qaqpukkut Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfip isumaa malillugu nalornissuteqarnissamut imaluunniit inatsisitigut isumannaatsuunissakkut isumanerluuteqarnissamut pissutissaqalersitsinngitsut. Paasissutissiisussaatitaaneq pillugu oqaaseqaat eqqaaneqartoq pisinnaatitsisummiq pigisaqartup aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu paasissutissiisussaatitaaneranut atuutereersumut innersuussiviavoq. Taamaallutik pisinnaatitsisummiq pigisaqartup ilumoarluni pissutsit pingaarutillit pillugit Naalakkersuisut ilisimatittussaavai. Taamatut pisussaaffeqarnermi siunnersuut manna malinneqartussaanngilaq. Kisiannili Naalakkersuisunut pasissutissiisussaatitaaneq aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi § 86, imm. 3 malillugu pisussaareerpoq. Paasissutissiisussaatitaanerup taassuma unioqqutinneqarnera aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi § 96, imm. 2 nr. 1 malillugu pineqaatissiivigineqassaaq, taanna malillugu piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni paasissutissanik equnngitsunik imaluunniit paatsuungatitsisunik tunniussisoq imaluunniit paasissutissanik oqartussat aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu piumasarisaannik nipangiussiinnartoq akiliisitsinermik pineqaatissinnejarsinnaavoq. Siunnersuummi § 1-mik unioqqutitsisumik ingerlatassanik suliaqartoqarpal akiliisitsinertut ittumik pineqaatissiinissaq taamaallaat siunnersuummi matumani inatsimmi tunngavissalerneqarpoq. Ingerlatassat inatsisiniq unioqqutitsisut piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni ingerlanneqarpata, tamanna atuuppoq.

Sulisitsisut allapput siunnersuut pigisanik aalaakkaasunik taarsiinertalimmik arsaarinnissuteqarnermut inatsisitut isikkoqartoq, tassami suliffeqarfiit aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi § 29, imm. 2 malillugu pisinnaatitaaffeqartut, pisinnaatitaaffiinik taakkuninnga arsaarneqartussaammata. Ingerlatsecatigiiiffit Northground s.r.o., CGRG s.r.o. aamma GEFIB s.r.o. kiisalu Nuna Advokater aamma Halmares Ressources allapput, inatsimmi taarsiinissamut periarfissamik aalajangersaasoqanngitsoq. Nuna Advokater

tassunga atatillugu siunnersuuteqarput aatsitassarsiorluni misissuinermut aningaasartuutinut annaaneqartunut aammalu ukiumoortumik pisinnaatitsisummut akiliutinut taarsiisarnermut aaqqissuussineq isumaliutersuutigineqassasoq.

Siunnersuut pigisanik aalaakkaasunik taarsiinertalimmik arsaarinnissuteqarnermut inatsisaanngilaq, taamaattumillu pigisanut pisinnaatitaaffinnik illersugaasunik taarsiinertalimmik arsaarinnissuteqarnissamut inatsimmi tunngavissaanani. Aamma siunnersuut taarsiinertalimmik arsaarinninnermut taarsiissuteqarnissaq pillugu aalajangersakkanik imaqanngilaq. Naalakkersuisut aamma allanik tunngavilimmik taarsiisarnermut aaqqissuussinermik atuutsitsilernissamut pissutissaqarsorinngillat.

Ingerlatseqatigiiffik CGRG s.r.o. allappoq siunnersuutip nunani tamalaani eqqartuussivimmut suliakkiinernik isumaqatigiissitsiniarnernillu kinguneqarnissaa ilimanartoq.

Siunnersuut Kalaallit Nunaanni aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu akuersissutinut taamaallaat pingaaruteqalissaaq. Aatsitassanut ikummatisanullu inatsit malillugu akuersissutinik tunniussineq Kalaallit Nunaata aalajangiisinnaatitaaffianippoq aammalu nunani tamalaani inatsisit naapertorlugit nunani allani eqqartuussivinnut misilinneqartussaanani aammalu isumaqatigiissitsiniarnermik atuutsitsiviunani. Tamatumani aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi § 3, imm. 4 aamma malinneqarpoq, taanna malillugu pissutsit aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi pineqartunut ilaasut taamaallaat eqqartuussivinnut Kalaallit Nunaanni aalajangiisinnaatitaasunut suliakkiunneqarsinnaapput. Aammattaaq aalajangersagaq malillugu aalajangiineq eqqartuussivinnut suliakkiunneqartoq, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmut siullertut suliariinnittussamut suliakkiunneqartussaavoq.

Nuna Advokater oqaatigaat siunnersuut akuersissutinut atuutereersunut kingumut qiviarnissamik sunniuteqarsinnaasoq, tassami piiaanissaq § 1-imut unioqqutitsinerussappat, aatsitassarsiorluni misissuinermut nangissutigalugu piiaanissamut akuersissummit tunniussisoqarsinnaanngimmat. Nuna Advokater siunnersuutigaat akuersissutinut atuutereersunut inatsisip sunniutissai pillugit erseqqinnerusumik isumaliutersuuteqartoqassasoq. Ingerlatseqatigiiffik CGRG s.r.o. allappoq inatsit kingumoortumik atuutilertussaasoq. Sulisitsisut allapput Kuannersuit pillugit tamanut ammasumik tusarniaaneq siunnersuut manna malillugu takorluugaannaarpasittooq.

Siunnersuut kingumut qiviarnermik sunniuteqartussaanngilaq aammalu kingumoortumik atuutilertussaanani. Siunnersuut taamaallaat akuersissutinut inatsisip atuutilereernerata kingorna tunniunneqartunut atuuttussaavoq. Tamatuma kingunerisaanik akuersissutit tunniunneqareersut, atugassarititaasut nalinginnaasut il.il. siunnersuummit sunnerneqartussaanngitsut. Aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissut uranimik ilaqartoq, taamaalilluni siunnersuutip matuma akuerineqarnerata kingorna aamma atuutiinnartussaavoq. Paarlattuanik siunnersuutip atuutilereernerata kingorna

akuersissutinik uranimik ilaqtinneqartunik nutaanik tunniussisoqarsinnaassanngilaq. Tamanna aamma aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersisummut atuutereersumut nangissutigalugu piiaanissamut akuersisummut atuuppoq. Siunnersuutip atuutilereernerata kingorna taamaalilluni aamma pisinnaatitsisummit pigisaqartunut, siunnersuutip atuutilernissa sioqullugu uranimik ilaqtinneqartumik aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersisummit peqartunut, uranimik piiaanissamut akuersisummit tunniussisoqarsinnaannginneranik malitseqartussaasoq, Naalakkersuisut eqqumaffigaat. Pisinnaatitsisummit pigisaqartut aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi maannakkut atuuttumi § 29, imm. 2 malillugu uraneqarfinnut paasineqartunut piiaanissamut akuersisummit pissarsinissamik nalinginnaasumik piumasaqaatalimmik pisinnaatitaaffeqarnerat apeqqutaatinnagu, tamanna atuuppoq. Piiaanissap uranimit allaanerusunut sammitinneqarnerani, kisianni uranimik akoqarnerata naliusunut killissatut akuerisaasoq qaangersimappallugu, tamanna aamma atuutissaaq.

Aammattaaq oqaatigineqarpoq, Kuannersuit pillugu tusarniaanerup inernera inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani soorunami ilaatinneqarsinnaassasoq.

§ 1, imm. 1-imi inerteqquteqarneq aamma pinngoqqaatinut qinngorernik ulorianartunik akulinnut aamma atuutissasoq pillugu Naalakkersuisut aalajangersaasinnaalerlugit, siunnersummi § 2, imm. 1 oqaasertalerneqassasoq, Kalaallit Nunaanni Politimesterip siunnersuutigaa. Politimesterip aammattaaq tikkuarpaa, § 4, imm. 2, suliffeqarfiit akisussaaffeqarnerat pillugu aalajangersakkanik oqaasertaliisarnermit nalinginnaasumit allaanerusoq.

Aalajangersakkat eqqaaneqartut tamatuma kingorna iluarsineqarput, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Politimesterip siunnersuutigisaannut pingarnertigut naapertuuttumik imaqalerlutik.

Kattuffiup Transparency International Greenland-ip siunnersuutigaa naammagittaalliorsinnaaneq siunnersummi ilanngullugu allanneqassasoq.

Aatsitassanut ikummatisanullu inatsit akuersissutinut tamaginnut aammalu ingerlatassanut siunnersummi matumani pineqartunut ilaasunut tapiliussatut atuuppoq, taamaattumik naammagittaalliorsinnaaneq kiisalu eqqartuussivimmi misiliinissamut periarfissaq aatsitassanut ikummatisanullu inatsimmi kapitali 1 malillugu pisussaallutik.

Ingerlatseqatigiiffiup Orano Mining-ip siunnersuutigaa uranimik inerteqquteqarneq assersuutigalugu ukiunik sisamanik atorunnaarfissalerlugu aalajangersarneqassasoq, taanna malillugu inerteqquteqarneq sivitsorneqassersoq imaluunniit atuuffissaa naassanersoq, isummerfigineqassalluni.

Siunnersuutip atorunnaarfissaanik aalajangersaanissamut pissutissaqartoq Naalakkersuisut isumaqanngillat, tassami Kalaallit Nunaanni uranimik piiaasoqarnissaa Naalakkersuisut kissaatiginnilaat. Naatsorsuutiginngisamik Naalakkersuisut tamatumunnga isummaminnik allangortitsissagaluarpa, inerteqquteqarnerup atorunnaarsinnejarnissaa pillugu Inatsisartunut siunnersuummik nutaamik Naalakkersuisut saqqummiussisinnaapput.

Ingerlatseqatigiiffiup AEX Gold-ip oqaatigaa siunnersuut aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffinnut isummerfigineqanngitsoq. AEX Gold-ip tamanna ajornartorsiutitaqarsoraa, tassami aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissummik piginnittut, uranimik akoqarnera pissutigalugu siunnersuut malillugu piiaanissamut akuersissummik piviusunngorsinnaassanngitsut, aatsitassarsiorluni misissuinermut ingerlatassanut aningaasaliinissamut kajumissuseqalertussaannngimmata. AEX Gold-ip tassunga atatillugu siunnersuutigaa aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutinut kalluarneqartunut aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffiit 0-mut aalajangersarneqassasut, tamatumalu kingorna aatsitassarsiorluni misissuilluni ingerlatassanut aningaasaliinerusinnaasut aatsitassarsiorluni misissuinermut kontumi akiitsortatut takutinneqassasut. Periarfissatut allatut AEX Gold-ip siunnersuutigaa aatsitassarsiorluni misissuinissamut pisussaaffiit taamaaginnassasut, kisianni tamatuminnga unioqqutitsineq aatsitassarsiorluni misissuinermi ingerlatat uterteqquneqarnerannik malitseqassanngitsoq. AEX Gold-ip tamatuma saniatigut siunnersuutigaa aatsitassarsiorluni misissuinermut kontumi akiitsortat suulluunniit ukiunut 3-nut taarsiullugu piffissami killiligaanngitsumi atuutissasut.

Aatsitassarsiorluni misissuinermut pisussaaffiit saneqqunneqarnissaat pillugu immikkut maleruagassanik aalajangersaasoqarnissaanik inatsisissatut siunnersuutip ilaatut siunnersuuteqarnissaq pissutissaqarsorineqanngilaq.

Ingerlatseqatigiiffiup Greenland Gold s.r.o.-p siunnersuummut tunngatillugu allakkiat il.il. tamaasa oqartussanit tigunissaat qinnutigaa, peqatigisaanillu siunnersuutip misissornissaanut tamatumalu oqaaseqarfiginissaanut piffissaqartinneqarnerunissaq qinnutigalugu.

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut sapaatit akunnerini sisamani tusarniaaneq piffissalerlugu tamanut ammasumik tusarniaassutigalugu nassiunneqarpoq. Tamanna tusarniaanermut piffissaq naammattumik sivisussuseqartoq naliliisoqarpoq.
Ingerlatseqatigiiffiup allakkianik pissarsinissamik qinnuiginninera aamma allagaatinik takunninnissamik qinnuteqaatitut Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqassaaq.